SÖZEL BÖLÜM

DİKKAT! BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 90'DIR.

İlk 45 Soru "Türkçeyi Kullanma Gücü",

Son 45 Soru "Sosyal Bilimlerdeki Temel Kavram ve İlkelerle Düşünme Gücü" ile ilgilidir.

Eşit Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sözel Bölüme 90 dakika ayırmanız yararınıza olabilir. Sözel Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sözel Bölüme biraz daha fazla zaman ayırabilirsiniz.

Bu bölümdeki sorularla ilgili cevaplarınızı, cevap kâğıdınızdaki "SÖZEL BÖLÜM"e işaretleyiniz.

1. Bir romancıyla ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi, ayraç içindeki özellikle uyuşmamaktadır?

A) İşlediği konuyu, çizdiği ve betimlediği karakterleri, bunlar arasındaki ilişkileri bugüne değin başka hiçbir romancının yansıtmadığı bir biçimde vermiştir. (özgünlük)

B) Anlatımını oluşturan söz değerlerini seçerken dilin sunduğu tüm olanaklardan yararlanmış, bunları kılı kırk yaran bir tutumla kullanmıştır. (titizlik)

C) Okurken söyleyiş güçlüğü yaratmayan, anlamları herkesçe bilinen sözcükleri seçerek konuşma dilinin özelliklerini içeren, kısa cümleler kurmuştur. (akıcılık)

D) Anlatımındaki ayrıntı zenginliği, ayrıntıları işlevsel bir biçimde verişi onun söylemine inandırıcı bir nitelik kazandırmıştır. (evrensellik)

E) Dili, inceliklerine dikkat ederek güzel bir biçimde kullanması, onun her dönemde okunan, yapıtlarını yaşadığı günlerin sınırı dışına taşıyan bir yazar olmasını sağlamıştır. (kalıcılık)

2. Bir yazar şöyle diyor: "Sözcüklerin dediğini anlıyorum, bütün özelliklerini biliyorum, hepsinin tadına varıyorum; ama onları yan yana getirirken yeni çağrışımlar yaratamıyorum."

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çok kullanılan sözcükleri yeğlememek

B) Birbirinden kolayca ayıramamak

C) Yerleşik kullanımların dışına çıkamamak

D) Aralarında anlam ilişkisi kuramamak

E) Yapıtın içeriğine göre biçimlendirememek

3. Bu sanatçımız için bir dili bilmek, o dilin edebiyatını bilmek demektir. O edebiyatın gizli kalmış köşelerinde yatan şiirleri, öyküleri bilmek demektir. Gerek Türkçe gerekse Fransızca yazdığı yazılarda, zaman zaman öyle alıntılar yapar ki şaşırır kalırsınız. Halk şiirimizden, özellikle tekke şiirimizden; ama aynı zamanda bir Yunan, bir Bizans, bir İran şiirinden… Resim, heykel, yazın gibi hangi sanat dalından bir ürün ortaya koyarsa koysun, bunu, oksijeni bol bir ortamda oluşturmuş bir sanatçımızdır o.

Bu parçadaki altı çizili söz, anlatılan sanatçının hangi özelliğini belirtmek için kullanılmıştır?

A) Edebiyatın, bütün sanatların temeli olduğunu düşünme

B) Yapıtlarını oluşturmada ayrıntılara önem verme

C) Edebiyatımızla başka edebiyatlar arasındaki benzerlikleri yansıtma

D) Herkesçe bilinmeyen sanat ürünlerini ortaya çıkarma

E) Çok zengin bir sanatsal kaynaktan beslenme

4. Okuduğumuz romanlar, öyküler yazınsallığın toprağında üretilmiş uydurmacalardır bir bakıma. Ne var ki okuma eyleminin doğasından gelen bir yönlendirmeyle unutuyoruz bunu. Okurken, içinde bulunduğumuz ortamdan kopuyor, yazınsal ürünlerin bize sunduğu dünyayı gerçek yaşamın üstüne çıkarıyoruz.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yansıtılan çirkinlikleri görmekten kaçınma

B) Asıl gerçeğin okuduklarımız olduğuna inanma

C) Anlatılanları düş gücüyle sınırlandırma

D) Yaşamı değişik boyutlarıyla algılama

E) Olayları, olguları kişisel ölçütlerle değerlendirme

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Neredeyse elli yıldır sanat çevreleriyle içli dışlıyım. Nice yazar tanıdım. Kimileri düş kırıklığına uğratmadı beni. Kimilerini ise tanıdığıma tanıyacağıma pişman oldum. Birçok ünlü yazar için: "Keşke hiç karşılaşmasaydım onunla; köşemde oturup güzel güzel kitaplarını okusaydım." diye düşündüm. Ne yalan söyleyeyim, o yazarların kitaplarını okumaktan aldığım tat, kişiliklerinin karaltısıyla gölgelendi.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bazı yazarları kişisel özellikleriyle tanımanın, onların yapıtlarından duyulan hazzı azaltması

B) Sanatçıları gerçek yönleriyle tanıyamamanın okurları onlardan uzaklaştırması

C) Yaşamdan kopuk bir yazarın, yapıtlarıyla okur üzerinde olumsuz izlenimler yaratması

D) Kendini yapıtlarında gizleyen sanatçıların, güç okunması

E) Yazarların yaşamlarıyla yapıtlarının belirli yönlerden örtüşmesi

6. (I) Ortaokul yıllarımda arkadaşlarla dersten çıkar çıkmaz, okulumuzun bulunduğu tepeden iner, güzelim gül bahçeleriyle çevrelenmiş evlerin önünden geçerek kıyıya koşardık. (II) Dalgalarla oynarken içimizden biri bağırırdı: "Yunuslar geçiyor!" (III) Sonraları hangi denize baksam, böyle sürü halinde geçen yunuslar canlanırdı gözlerimde. (IV) Açıklardaki tek bir yunusu fark edip sevinç çığlıkları atanları gördükçe gerçekten çok etkilenirdim. (V) Yıllarca yunusların sürü sürü gözlerimin önünden geçtiğini, zamanın hepimizi, az rastlanan anların son tanıklarına çevirdiğini nasıl anlatabilirdim onlara?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yakınma söz konusudur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Bir yazar şöyle diyor: "Düşüncenin canı kısa sözde, onun yoğun anlatımındadır."

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Derinliği olmayan düşünceler daha kolay anlaşılabilir.

B) Güçlü anlatım, sağlam bir düşünce yapısı gerektirir.

C) Bir düşünceyi özetlerken ana noktalar üzerinde durmak gerekir.

D) Sözü uzatmak, anlatımı gereksiz sözlerle doldurmak düşünceyi gölgeler.

E) Kısaltılarak anlatılan bir düşünceyi, hemen herkes anlayabilir.

8. (I) Sanatçı bu yapıtında, öteki yapıtlarından değişik bir yöntem izleyerek bireylerin gündelik yaşamdaki çatışmalarını anlatmaktan kaçınıyor. (II) O, bu yapıtında çok farklı bir düşünceden yola çıkarak yazdıklarını, dünün bugünü, bugünün de yarını aydınlatacağı düşüncesine dayandırıyor. (III) Bunun için de kent ve köy yaşamından değişik kesitler sunuyor. (IV) Kurmacasal öğelerin dışına çıkmadan gerçekçi karakterler çiziyor. (V) Bu tutumuyla okuyucuyu, derinden etkileyen renkli bir roman ortamına taşıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisiyle "Sanatçı, kimi durumlarda tarihçinin görevini de üstlenen bir yaklaşım içinde olur." **cümlesi arasında anlamca bir ilişki kurulabilir?**

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Diğer sayfaya geçiniz.

9. Her ressam, aynı doğa parçasını tuvaline farklı biçimlerde yansıtır. ----

Bu cümlenin sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

A) Doğa, her sanatçı için değişmez bir konu alanıdır.

B) Çünkü olaylara, durumlara bakış açısı sanatçıdan sanatçıya değişir.

C) Bu, aynı zamanda biçemle ilgili bir durumdur.

D) Bunda sanatçının doğayı algılama biçiminin etkisi vardır.

E) Bunu, yaratıcılığın bir gereği sayabiliriz.

10. Bu sanatçımız kendisine söylenen: "Eline sağlık, resimlerin çok güzel olmuş." türünden basmakalıp sözlerin kendisine bir şey kazandırmayacağına inanır. Çünkü ----

Bu cümlenin sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

A) onun için önemli olan, yansıtmak istediklerinin anlaşılıp anlaşılmadığıdır.

B) o, yöneltilen eleştiriler doğrultusunda kendisini geliştirecektir.

C) onun için sanat, insanları etkileme, belirli duygularla donatma işidir.

D) o, yapıtın biçim ve içerik yönünden eleştirilmesinden yanadır.

E) o, eleştirinin işlevsel bir nitelik taşımasını ister.

11. Bir güvercin ... (I) Beni görünce ürktü . (II) Acaba açık kalan pencereden mi girdi içeriye ? (III) Oradan oraya uçuyor, dışarı çıkacak bir yer arıyor ! (IV) Maviliği, belki de çok uzaklardaki gemileri görüyor . (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisindeki noktalama işareti yerinde kullanılmamıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Bu kent , (I) bahar aylarında , (II) doğaseverlerin , (III) yürüyüşçülerin , (IV) bisikletlilerin , (V) piknikçilerin gözdesi durumunda. Küçük limanı , (VI) yeni yapılan baraj gölü , (VII) çam ormanlarıyla bezenmiş tepeleri , (VIII) kır kahveleriyle kent yorgunlarına sığınak oluyor.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen virgüller (,) işlev bakımından birbirinden farklıdır?

A) I. ve II. B) III. ve IV. C) IV. ve V.
D) VI. ve VII. E) VII. ve VIII.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bu kitap, ilk basımının üzerinden yirmi yıl geçtikten sonra, yeniden yayımlandı.

B) Çiçekcinin yeni açtığı dükkân çok iyi çalışıyor.

C) Bir yapıtın kalıcılığını sağlayan birçok etken vardır.

D) Bu romanda yüzyılımızın temel sorunları yansıtılıyor.

E) Başarılı olmak için düzenli ve sürekli çalışmak gerekir.

Diğer sayfaya geçiniz.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Bu konudaki kararımı size bildirmeyeceğim.

B) Konuşmasında bu konuya da değinecek.

C) Bebeği bütün gün kardeşi oyalıyacak.

D) Onun bu işi başaracağını söyleyebilirim.

E) Onu kime verdiğimi anımsayamıyorum.

15. Yalnız yapıtlarının içeriğiyle değil, anlatımındaki ustalık, kullandığı dil ve hareketli anlatım tekniğiyle de edebiyatımızın büyük ustalarından biridir o.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) "Yapıtlarının" sözcüğü, hem yapım hem çekim eki almıştır.

B) Ünsüz yumuşamasına uğramış sözcükler vardır.

C) Bağlaç kullanılmıştır.

D) Ad tamlamasının arasına sıfat girmiştir.

E) "Yalnız" sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır.

16. (I) İçine kapanmış olan Anadolu dağları, sessizliğini, bilge dalgınlığında sürdürür zamanın akışı içinde. (II) Kendi dilince söyler türküsünü, kendi gönlünce sürer yaşamını. (III) Dağlar vardır, yüreğinden eski uygarlıklar gülümser çağımıza. (IV) İşte bundan dolayı birçok efsaneyi bağrında yaşatır bizim Anadolu dağları. (V) Anadolu'nun en eski sahiplerinden şimdikilere değin olanları anlatır bize.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi, çatısı bakımından geçişsizdir?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki virgül (,) kaldırılırsa cümlenin öğesinde değişiklik olur?

A) Onun gibi, yapıtlarında kendini anlatan sanatçılar da var.

B) O, romanıyla bir ilke imza attığını söylüyordu.

C) Kardeşimin, atasözlerini ve deyimleri pek bilmediği ortaya çıktı.

D) Ona, karşı takımın oyuncularından söz ettim.

E) Yazdığı makalelerde, alıntı yaptığı kaynakları belirtirdi.

18. Aşağıdakilerin hangisinde iyelik eki aldığı için belgisiz zamir olan, adlaşmış bir sıfat kullanılmıştır?

A) Kimi insanlar karlı havada araba kullanmıyor.

B) Size başka bir gömlek verelim, dedi.

C) Sinemalardaki hiçbir filmi kaçırmazmış.

D) Bazısı işini ötekilerden erken bitirmiş.

E) Bugün yine birkaç kitap aldım.

19. (I) Yüzlerce kişinin girip çıktığı büyük bir mağazanın önündeki geniş alanda rastlamıştım ona. (II) İki karo arasından, ince bir toprak aralığından uzatmıştı boynunu. (III) Arabaların park ettiği yerde, taşlar arasında, işi neydi bu taçyaprakları solgun gelinciğin? (IV) Bol topraktan beslenemediği için yüzü solgun kalan o gelinciği getiriyorum gözlerimin önüne. (V) Her gün yüzlerce kişinin otomobilleriyle geçtiği alanda, kendi dünyasında, ama iyi ama kötü yaşayıp gidiyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümle, bileşik bir fiil cümlesidir.

B) II. cümlenin yüklemi, öğrenilen (belirsiz) geçmiş zamanın hikâyesi ile çekimlenmiştir.

C) III. cümle, birden fazla dolaylı tümleç içeren sözde soru cümlesidir.

D) IV. cümle, içinde ad tamlaması bulunan bir devrik cümledir.

E) V. cümledeki "geçtiği" sözcüğü isim-fiil eki almıştır.

Diğer sayfaya geçiniz.

20. Hiçbir şiire başlarken, bunu umuda, umutsuzluğa, sevince ya da acıya yönlendireyim, diye başlamıyorum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Gereksiz yere bağ-fiil kullanılmasından

B) Özne-yüklem uyumsuzluğundan

C) Gereksiz yere dolaylı tümleç kullanılmasından

D) Nesnenin adıl (zamir) olarak kullanılmasından

E) Yanlış bağlaç kullanılmasından

21. Sözünü ettiğiniz binayı ne gördüm ne de yerini bilirim.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Nesne eksikliğinden

B) Gereksiz yere bağlaç kullanılmasından

C) Tamlayan eksikliğinden

D) Yüklemin olumlu olmasından

E) Tümleç eksikliğinden

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Doğanın güzelliğidir beni burada en çok etkileyen.

B) Bir ailenin verdiği insanüstü bir çabanın öyküsüdür bu.

C) Aslında gerçeğin ta kendisidir anlattıkları.

D) Tasarıları arasında ona yer yoktu aslında.

E) Şimdiye değin hiç karşılaşmamıştım böyle bir durumla.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bu kazada can kaybı yaşanmadı.

B) Söylenenleri pek de onaylamadı.

C) Yapıtları hâlâ unutulmadı.

D) Kimseye bir yararı dokunmadı.

E) İstediği başarıya ulaşamadı.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Okuduğu romanda olaylar geliştikçe onun da heyecanı artıyordu.

B) Bir şey okurken ya da dinlerken tüm dikkatimi onun üzerinde yoğunlaştırmaya çalışırım.

C) Hiç beklemediğim bu davranışı karşısında ona nasıl bir tepki göstereceğimi bilemedim.

D) Büyük kentlerde insanlar, sürekli bir koşuşturma içindedir.

E) Gelişme çağındaki gençler, kendinin ve çevrenin yönlendirmesiyle yanlış yapabilirler.

25. (I) Resim ve heykel sanatçıları insan elleri üzerinde çok durmuşlardır. (II) Ortaçağdan bu yana, ressamların yaptığı portrelere baktığınızda gözlerden çok, ellerin öne çıktığını görürsünüz. (III) Gergef üzerinde dolaşan, çenesini avuçları içine alan, vücut boyunca sarkan eller… (IV) Mutluluğun parıltısını, kaygıların kaynaşmasını, yaşamaktan usanışı hep bu ellerde görürsünüz. (V) Bundan on binlerce yıl önce insan daha kafasıyla düşünemezken elleriyle düşünmüş. (VI) İnsan geometri bilmeden su bentleri yapmış, matematik bilmeden parmaklarıyla saymış, sanat ve güzellik üzerine hiçbir bilgisi yokken mağara duvarlarını, bugün usta ressamların bile yapamayacağı resimlerle donatmış. (VII) Bilimsel ve sanatsal yaratılar konusunda övündüğümüz ne varsa hepsini, insan elinin çağlar boyunca yaptığı hareketlere borçluyuz.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

Diğer sayfaya geçiniz.

26. (I) Romanlar vardır, daha ilk sayfasında olay örgüsünün çekim alanı içine alır okurunu. (II) Kan basıncını yükselten heyecanlar yaratır okurda. (III) Kimi romanlar da vardır, dilsel örüntüsüyle okurun aklına olduğu kadar yüreğine de seslenme yolunu seçer. (IV) Romanda özgünlük, derinlik, çok yönlülük aranır. (V) Daha doğrusu, okurun, okuma eylemine tüm varlığıyla katılımını sağlar. (VI) En yüksek coşkuları, estetik tutkulara dönüştürür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

27. Doğuda dağlar kar altında yatarken bahar geldi dağlarına Ege'nin. Yeşille kucaklaştı toprak; dağ taş yemyeşil. Sanki papatya denizi Datça, göz alabildiğine uzanan. Bahar kokuyor her yer. Kırlar rengârenk çiçek…

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Doğanın kişileştirildiği

B) Karşıt anlamlı sözcüklerin bir arada kullanıldığı

C) Karşılaştırmaya başvurulduğu

D) Bahara özgü görüntülerin betimlendiği

E) Devrik cümlelerle anlatımın doğallaştırıldığı

28. Yazdıklarımın herkesçe okunmasını istiyorum. Beni okuyanların, kitaplarımda kendinden bir parça bulabilmesini, yüreğine seslenen bir şeyler yakalayabilmesini istiyorum. Çünkü önemli olan, okurun, kitapla ve yazarla sıcak bir bağ kurabilmesidir. Bu nedenle olabildiğince duru bir dil, yalın bir anlatım yeğliyorum. Kimi zaman kısa cümlelerim yadırganıyor; ama ben bunu bilinçli olarak yapıyorum. ----; ancak benim seçimim yalınlıktan yana. Bu sadelik içinde okurun yüreğine ve beynine ulaşabiliyorsam ne mutlu bana.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Ben de bilirim yarım sayfa süren tümceler kurmayı, süslü ve ağdalı bir dil kullanmayı

B) Zaten her konu kendi biçim ve biçemini birlikte getiriyor

C) Ben, sanat yapmak adına anlaşılmaz olmayı seçenlerden değilim

D) Her yazarın anlatımını renklendiren ilginç söz buluşlarından yararlanırım

E) Yazarken, sözcükleri seçmede ince eleyip sık dokuyorum

29. Edebiyatta olup bitenleri, edebiyatın canlılığını, yazarın verimliliğini hatta yapıtlarının başarısını ya da başarısızlığını kuşaklarla, yaşla değerlendirmek çoğu zaman bizi yanlışlığa götürür. Dostoyevski en büyük iki yapıtından birini, "Karamazof Kardeşler"i ölmeden hemen önce bitirdi. Thomas Mann ise gene en büyük iki yapıtından biri olan, "Buddenbrook Ailesi"ni bitirdiğinde daha yirmi altı yaşındaydı. Bu iki yazar da ömürlerinin erken ve geç dönemlerinde başka birçok kitap yazdılar. Bu örnekler bize ----

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) yazarların, yeni dünyalar kurma çabasıyla sürekli bir arayış içinde olduklarını gösteriyor.

B) bir yazarın yapıtlarının hep birbirine benzemesinin yaratabileceği güçlükleri hatırlatıyor.

C) yazarların, yazma ve yaratma gücünün yaşla açıklanmayacak bir olgu olduğunu gösteriyor.

D) yazarların kimi dönemlerde kalıcı ürünler verdiğini; ancak bunu sürdürmenin güç olduğunu kanıtlıyor.

E) yazarların, yeni konular bulduklarında daha çok çalışmaları gerektiğini yansıtıyor.

Diğer sayfaya geçiniz.

30. Ünlü eleştirmenlerimizden biri: "Deneme yazıyorsanız belli bir birikiminiz, söyleyecek sözünüz olmalı." diyor. ---- Çünkü onun hem engin bir bilgi birikimi hem de söyleyecek pek çok sözü var.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Kendisi de öyle bir eleştirmen olmak istiyor.

B) Bu söz o yazarımıza çok uyuyor.

C) Kimileri onun bu görüşüne katılmıyor.

D) Bu nitelikleri taşıyan pek çok sanatçımız var.

E) Bu niteliklerden yoksunsanız eleştirmen sayılmazsınız.

31. Konuşurken yeterince düşünüp en uygun sözü ve söyleyişi bulmaya zaman yoktur. Ama yazdığımız bir yazıyı her okuyuşta, o yazıdaki, dalgınlıktan, dikkatsizlikten doğan yanlışları görüp düzeltme; düşünme ve araştırma eksikliklerini tamamlama, gereksiz bölümleri atma olanağı vardır. ----

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Kısacası her yazarın en çok önem verdiği nokta, sözcük seçimi olmalıdır.

B) Bunun için yazar, araştırmayı zorunlu kılan konuları işlemelidir.

C) Sözün kısası yazar, tümcelerini ayrıntılarla doldurmaktan kaçınmalıdır.

D) Bu nedenle her yazar, yazısını gün ışığına çıkarmadan önce döne döne denetlemelidir.

E) Açıkçası yazar, konuşma dilini değil, yazı dilini kullanmalıdır.

32. Güzel yazıya giden yol, bir bakıma doğru yazıdan geçer. Bir sanatçı ne denli özgürce davranırsa davransın yine de dilin bilinen kurallarını bütünüyle görmezlikten gelemez. Kendince birtakım denemelere girişebilir; sözcüklerin cümle düzenine dönüşmesiyle ilgili sınırları aşan yeni cümle kalıpları oluşturmaya yönelebilir. ---- Bunların üzerine çıkamaz ozanlar, yazarlar.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Aslında başarıya da ulaşabilirler bu çabalarında.

B) Ne var ki belirli bir birikime sahip olmaları gerekir.

C) Bunun için, kendinden önceki örnekleri benimseyerek işe başlayabilirler.

D) Doğaldır ki emek ister doğru ve güzel yazmak.

E) Ama yine de dilin yasalarıyla sınırlıdır özgürlüğü.

33. ---- Bir sözcük tek başınayken ses ve anlam yönünden etkileyici özellikler taşımayabilir. Ancak aynı sözcük cümlede öteki sözcüklerle yan yana geldiği zaman etkileyici nitelikler kazanır. Kısaca şunu demek istiyorum: Bir yapıtta anlatımın sağlamlığı, sözcüklerin seçimine ve bunların yerli yerinde kullanılmasına bağlıdır.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Bir yazıya başlarken akla ilk gelen sözcük en uygun sözcüktür.

B) Dillerin söz dağarcığı birbirinden farklıdır.

C) Sözcüklerin gücünü kullanımları belirler.

D) Düşünceleri, gelişigüzel söylemekten kaçınmak gerekir.

E) Süslü ve özentili anlatım iyi düşünememekten kaynaklanır.

Diğer sayfaya geçiniz.

34. Başarılı şairlerin hepsi, kendilerinden önceki şairlerin şiirlerini okuyarak öğrenmişlerdir şiir yazmayı. Kendi başınıza da olsa, bir ustanın denetiminde de olsa, şiir yazmayı öğrenmek için ne yapmanız gerektiği bellidir: Beğenilen şiirleri teker teker okuyacak, değerlendirecek, işin sırrına varmaya çalışacaksınız. Şöyle bir okuyup geçmekte değil işin sırrı. Her şairi, her şiiri ayrı ayrı, titizlikle irdeleyeceksiniz. Sözcükleri nasıl seçmiş, nasıl birbirine bağlamış? Dizeleri nasıl kurmuş? Bu türden birçok sorunun yanıtını ararken bütün emeğiniz boşa da gidebilir. Bu nedenle, ----

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) şairliğe özenen bir insanın şiiri zevk almadan okuması düşünülemez.

B) şiir yazanlar, kimi sıkıntılara katlanmanın yanı sıra amacına ulaşamamayı da göze almalıdır.

C) şiir yazabilmenin ilk koşulu, iyi şiiri kötüden ayırabilmektir.

D) kötü şiirler, üzerinde uzun uzun çalışılmadan, değişik denemeler yapılmadan yazılanlardır.

E) şiirin yapısını, doğasını kavramamış insanlar, kendilerini şair sanıyorlar.

35. Yazdığım şiirleri sesli olarak okurum ilk önce, kulağıma hoş geliyorsa değişiklik yapmam. Ama fazla ya da kulağı tırmalayan sözcükler varsa onları atarım, değiştiririm. Çünkü şiir gereksiz sözcüğü kaldırmaz. Ayrıca, yıllar sonra yeniden okuduğumda, beni ilk günkü gibi etkileyebilecek mi, diye düşünürüm. Öyle şiirler vardır ki her gün okusanız bıkmazsınız. Yazdığım şiirlerin de böyle olması için gayret ederim.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Şiirlerinizi yoğunlaştırmak, kalıcı kılmak için nelere dikkat edersiniz?

B) Eleştirmenlerin şiirlerinizi yeterince değerlendirmemesini neye bağlıyorsunuz?

C) Şiirlerinizi yazarken okurların beklentisini göz önünde bulundurur musunuz?

D) Başka şiirlere, şairlere öykünmemek için nasıl bir yol izliyorsunuz?

E) Şiirlerinizdeki duygusal zenginliği nasıl sağlıyorsunuz?

36. Bu yazarımız, anılarını anlatırken araya başka yazarların anılarını, düşünürlerin anılar üzerine söylediklerini de katıyor. Böylece yazdıkları, okurda, anlatılanların içinde oluşturulmuş yeni bir metin tadı da bırakıyor.

Bu parçada sözü edilen yazarın böyle bir yol izlemesinin amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Anı türünün, öteki yazınsal türlerden üstün olduğunu gösterme

B) Kendi yaşamıyla başkalarının yaşamı arasındaki benzerlikleri ortaya çıkarma

C) Yazılanların yaşanmışlığını kanıtlama

D) Okurlarda, kendi anılarını yazma isteği uyandırma

E) Anlatılanlara, okurun değişik açılardan bakmasını sağlama

37. Büyüklerinin çizdiği yolda, kendi ülkesinde ve başka ülkelerde iyi bir öğrenim görmüştür. Girdiği her işte, onları onurlandırıp gururlandıracak başarılar kazanmıştır. Parasal yönden tam bir özgürlük içindedir. Ancak ne para ne başarı mutluluk verir ona. Çünkü gerçekleştirdikleri ve gerçekleştirmeye çalıştıkları, kendi tutkuları, özlemleri ve düşleri değildir. Kendisi için çizilmiş bir yolda yürümüştür hep; yalnız ve mutsuzdur bu yüzden.

Bu parçada anlatılan kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Varlıklı bir aile ortamında yetişmenin rahatlığını yaşamıştır.

B) Başarıya ulaşmak için değişik sıkıntılara katlanmıştır.

C) Edindiği varlığı gönlünce harcama olanağı bulamamıştır.

D) Yaşamını, başkalarının yönlendirmelerine göre sürdürmüştür.

E) Gerçekleştiremediği düşünceleri, gerçekleştirebildiklerinden fazladır.

Diğer sayfaya geçiniz.

38. Her yazınsal dil, konuşma dilinin toprağında çiçeklenir. Günlük dilin, konuşma dilinin sıcaklığını örgüsünde taşımayan yazınsal dil, ister istemez donuklaşır, yapaylaşır. Bu gerçeğin ayrımında olan yazarımız, anlatımını konuşma dilinin sunduğu olanaklarla donatıp zenginleştiriyor. Onun, okunurluk katsayısını yükselten etkenlerden biri de budur. Kısacası, Türkçenin derin sularında yüzen, yazılarını çok yönlü bir değerlendirmeden geçirerek oluşturan bir yazarımızdır o.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargıdır?

A) Bir yapıtın değeri konusuyla ölçülmez.

B) Ancak okurların anlayabildiği yapıtlar kalıcı olabilir.

C) Anlatımları günlük dile dayanmayan yapıtlar başarılı olamaz.

D) Yazınsal dilin kullanımı yazardan yazara değişir.

E) Yazınsal dille oluşturulan yapıtların tadına herkes varamaz.

39. Dil, kuralları dilbilgisi kitaplarına sığmayacak kadar karışık, sayısız inceliklerle dolu, büyülü bir iletişim aracıdır. Esnek, canlı, gelişmeye, değişmeye açık bir sistemdir. Bu nedenle dilin kullanamadığımız zenginliklerinin, kullanabildiklerimizden çok daha fazla olduğunu söyleyebiliriz. Bunun içindir ki günümüzde kullandığımız dil, yarınki dilin çok gerisinde kalacaktır. Buna dayanarak şunu söyleyebiliriz: Bir yandan bugünkü dille iletişim kurarken bir yandan da ayrımına varmadan geleceğin dilini yaratıyoruz.

Bu parçaya dayanarak, dille ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>varılamaz</u>?

A) Çok yönlü nitelikler içerdiğine

B) Anlatım gücünün sözcük sayısıyla ölçülemeyeceğine

C) Bir değişim süreci içinde olduğuna

D) Sunduğu olanaklardan yeterince yararlanılamadığına

E) Belirli kalıplarla sınırlandırılamayacağına

40. Yazar, sözcüklerle oynarken hem bunların diziliş kurallarının hem de alışılmış kullanımlarının dışına çıkıyor. Bu yüzden de zaman zaman yanlışlar yapıyor. Ancak bunları, yazarın dili önemsemediğinden yaptığını söylemek istemiyorum. Sanıyorum bu yanlışlar onun, alışılmışın dışına çıkma, kendine özgü bir biçem ve söylem yaratma isteğinden kaynaklanıyor. Dilde denemelere girişiyor. Bu nedenle güncel, yazınsal söylemle, düşünsel söylemi kaynaştırmaya çalışıyor. Anlatımdaki gevşek dokululuk da bundan, bu kural tanımaz tutumundan kaynaklanıyor.

Bu parçadan, sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Anlaşılır olmaktan kaçınmaya çalıştığı

B) Dilde arayış içinde olduğu

C) Başka yazarlara benzemek istemediği

D) Değişik anlatım biçimlerinden yararlandığı

E) Dili doğru kullanmadığı

41. İlgimi, kültürel konulara, yaşadığım kentin tarihine yönelttim. Bu da beni bir tür kedere itti. Ne var ki ben bunun altında ezilmedim. Çalıştım, uğraştım, kitaplarımı yazdım. Hayatımdan memnunum. Hiçbir arkadaşım benim için "hüzünlü" demez. "Sinirli, enerjik" diyebilir; ama belirgin niteliğim "hüzün" değil. Olsa olsa şunu söyleyebilirler benim için: "Kâğıdı, kalemi eline alınca kaleminin ucuna gelenler bunlardır."

Aşağıdakilerden hangisi, bu sözleri söyleyen yazara özgü bir nitelik <u>değildir</u>?

A) Çabuk kızan, hareketli

B) Ürünler ortaya koymak için çabalayan

C) İçinde bulunduğu koşullardan şikâyetçi olmayan

D) Yazdıklarıyla yaşadıklarını örtüştüren

E) Kendi özelliklerini tanıyan

Diğer sayfaya geçiniz.

42. Gerçekte tepkileri önemsiyorum; ama onların esiri olmak istemiyorum. Her zaman okurla aramda bir mesafe bırakmaya çalıştım. Bu da hiçbir zaman başarılı olmamı etkilemedi. Öyle ki kitaplarım otuz dile çevrildi. Bu koşullarda, okuru memnun etme çabasına girmeyi gereksiz buldum; yalnızca kitaplarımı yazmaya çalıştım. Önceleri bunu yaparken zorlanıyordum. Ancak bunda direnince okur, zaman zaman anlamasa da beni kabullendi. Bu da bana çok büyük bir güç verdi. Ben istediğimi istediğim gibi yazarım. Okur da bana ve kitabıma yaklaşacaktır. Yani kitabım, okurun peşinden koşmayacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazarın bir özelliği <u>değildir</u>?

A) Okurların eleştirilerini ön planda tutmama

B) Okurun, giderek kitaplarını benimsediğine inanma

C) Yazın ve yaratma alanında yeni bir çığır açma

D) Yapıtlarını kendi düşüncelerine göre biçimlendirme

E) Okurla içli dışlı olmaktan kaçınma

43. Sanatçıları eleştirel bir yaklaşımla değerlendirmekten asla kaçınmazdı. Her birinin iyi ve kötü yanlarını açıkça ortaya koyar, hayran olduklarını bile kıyasıya eleştirirdi. Bir gün Tolstoy gibi roman yazacağını söyler, bir başka gün La Fontaine gibi yazmaya yönelir ya da şiirlerinde halk ozanlarının kalıplarını kullanırdı. Sevdiği, beğendiği yazarlarla sürekli yarış içindeydi. Bunun için de yazdıklarını hiçbir zaman yeterli bulmazdı. Herkesçe beğenilen, övülen o ünlü yapıtı için yıllar sonra şöyle demişti: "Bugün yazsam öyle yazmazdım." Kısacası o, "Söylemek istediğim en güzel söz, henüz söylememiş olduğum sözdür." düşüncesini, yazma ve yaratma ilkesi olarak benimsemişti.

Bu parçadan, sözü edilen sanatçıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Yapıtlarında ulaştığı düzeyle yetinmediği

B) Okurlarını etkileme ve bilinçlendirme amacıyla yazdığı

C) Kendi eleştirisini kendisinin yaptığı

D) Sanatçılara yönelik düşüncelerini gizleme gereği duymadığı

E) Etkilendiği sanatçıların izinde gitmeye çalıştığı

44. Eskiden beri çocuk yayınlarında "çocuğa göre" kavramıyla "çocukça" kavramını birbirine karıştırmışızdır. Bu yüzden, çocukların eline verdiğimiz yazılar, yapıtlar, onların yaşantılarına kapalı, sezgi ve düş güçlerini kamçılamayan, çocukça ürünlerdir. Bunların çoğu, çocuklara, içinde yaşayacakları kurmaca bir dünya sunmaz; onları, kendi dar dünyalarının sınırı dışına çıkarmaz. Kimi kalıplaşmış düşüncelerin aktarımı için birer araçtır yalnızca. Dokularına, yaşamın renkliliği, zenginliği sinmemiştir. Bu nedenle yazılı ve basılı simgeler evrenine karşı, açığa vurulmamış bir nefret geliştirir çocuklarda.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada çocuk yayınlarına yöneltilen eleştirilerden biri <u>değildir</u>?

A) Şiddete dayalı konuları işleme

B) Okurların anlatılanlarla özdeşleşmesini sağlamama

C) Çocukların düşünce evrenini yeni düşüncelerle genişletmeme

D) Okurların duygularını besleyen bir anlatımdan yoksun olma

E) Çocukların ilgi alanını göz önünde tutmama

45. Okur, onun şiirlerini okurken derine indikçe yeni tatlarla, yeni bulgularla karşılaşacaktır. Sözün gizemli boyutlarının peşine düşecektir. Şiiri yeniden kurgulayacaktır. Bu anlamda, herkese açık bir şiir değildir onun şiiri. Art alanı alabildiğine geniş şiirlerdir. Tarihten felsefeye, değişik bilim dallarından devşirilmiş veriler, bunlarda birer motif olarak çıkar karşımıza. Kimi zaman da bu veriler, imgelere dönüşür; benzetmeler, mecazlar, istiareler biçiminde iç donanımını oluşturur şiirlerin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şairin bir özelliği <u>değildir</u>?

A) Anlaşılırlığı güç şiirler yazma

B) Şiirlerini yazarken farklı alanlardaki çalışmalardan yararlanma

C) Sanatsal bir söyleyişe başvurma

D) Yoruma açık şiirler oluşturma

E) Anlamca açık şiirleri değersiz bulma

Diğer sayfaya geçiniz.

46. Eski bir yerleşim yerinde yapılan kazıda M.Ö. 3000'li yıllara ait kültürel kalıntı katlarıyla M.Ö. 2000'li yıllara ait kültürel kalıntı katları arasında yoğun kültürel kalıntılar bulunmuş, ayrıca aynı yerleşim yerinde M.Ö. 2000'li yılların başlarına ait, topraktan yapılmış yeni bazı buluntular çıkarılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine bir kanıt olabilir?

A) Bölgenin uzun süren saldırılar nedeniyle terk edildiğine

B) Günümüzden dört-beş bin yıl önce bölgede yerleşim olduğuna

C) Bölgede köklü iklim değişiklikleri olduğuna

D) Bölgede yaşayanların metali tanımadığına

E) Kültürel kalıntıların aynı topluluğa ait olduğuna

47. İslamiyet'ten önce Türk devletlerinde kağanın eşine "hatun" unvanı verilirdi.

Hatunun,

I. elçileri kabul etmesi,

II. sarayının olması,

III. oğlunun veliaht olması

durumlarından hangileri, kağanı temsil etme yetkisinin olduğunu gösterir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

48. Müslüman Arapların başka kavimler üzerinde üstünlük kurma çabası Emeviler zamanında en üst düzeye ulaşmıştır. Bu duruma tepki olarak Emeviler zamanında başlayan, Abbasiler zamanında güçlenen ve İslam dünyasının çeşitli halklarının kendi kimlik arayışlarını kamçılayan "Şuubiye" adı verilen bir akım doğmuştur.

Aşağıdakilerden hangisinin bu akımın sonuçlarından biri olduğu <u>savunulamaz</u>?

A) İslam ülkelerinde farklı kültürlerin gelişmesi

B) Halkların kendi tarihine, diline ve sanatına sahip çıkması

C) Müslüman halklar arasında sürtüşmelerin çıkması

D) İslamiyet'in yayılmasının hızlanması

E) Halkların etnik yapılarıyla ilgili araştırmalar yapılması

49. Anadolu Selçukluları döneminde Anadolu'da vilayetlerin ve yerel askeri güçlerin başında bulunan sübaşılar, bu vilayetlerdeki iktaların sahibi değil yöneticisi ve askerlerin amiriydiler.

Bu bilgiye dayanarak Anadolu Selçukluları dönemiyle ilgili:

I. Toprağın mülkiyeti işleyene aittir.

II. Yönetim ve askerlik hizmetleri birlikte yürütülmüştür.

III. Sübaşılar sultana bağlı değildir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

50. Osmanlı İmparatorluğu'nda,

I. sınırların genişlemesi,

II. Kapıkulu askerlerine maaş verilmesi,

III. padişah değişikliklerinin olması

durumlarından hangileri, devletin hem gelirlerinin hem de giderlerinin artmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

51. Osmanlı İmparatorluğu'nda, Celali Ayaklanmaları'nın bastırılması için asi şeflerinin bazıları öldürülmüş, bazılarına yüksek rütbeler verilerek onların devlete bağlılıkları sağlanmaya çalışılmıştır.

Böyle bir tutumun,

I. benzer ayaklanmaların çıkması,

II. köklü ıslahata gereksinimin artması,

III. ülkeyi yönetmenin kolaylaşması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

52. Osmanlı İmparatorluğu'nda aşağıdakilerden hangisinin Batı kültürleriyle etkileşimi artırdığı <u>savunulamaz</u>?

A) Arap alfabesinin kullanılması

B) Avrupa'da devamlı elçiliklerin açılması

C) Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi

D) Osmanlı padişahının Avrupa'ya gitmesi

E) Medreselerin yanında modern okulların da açılması

53. Osmanlı İmparatorluğu Balkan Savaşları sonunda toprak kaybetmiş, bu topraklarda yaşayan Türklerin bir kısmı Yunanistan ve Bulgaristan'ın yönetimine geçmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

I. Kaybedilen topraklarda yaşayan Türkler azınlık durumuna gelmiştir.

II. Osmanlı İmparatorluğu'nun bazı komşularıyla olan sınırlarında değişiklik olmuştur.

III. Osmanlı İmparatorluğu'na sınır komşusu olan bağımsız devlet sayısı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

54. İtalya ve Almanya'nın siyasal birliklerini tamamlayıp güçlü birer devlet haline gelmeleri ve üstünlüklerini sağlamak amacıyla destek aramaları Avrupa'da,

I. sömürgecilik hareketlerinin önemini yitirmesi,

II. güç dengesinin bozulması,

III. yeni ittifakların oluşması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

55. Kurtuluş Savaşı'nda milis güçlerinin sayıca artmasının,

I. işbirliği ve güç birliği sağlanması,

II. TBMM Hükümeti'nin etkinliğinin yaygınlaşması,

III. kadınların cephede ve cephe gerisinde etkin olması

konularının hangilerinde sorun yarattığı savunulabilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

56. 1919'da ülke çapında genel seçimler yapılmış, bu seçimleri Mustafa Kemal'in de üye olduğu Müdafaa-i Hukuk yanlıları kazanmıştır. Padişah, seçimleri İttihatçıların kazandığını ileri sürerek Mebuslar Meclisi'nin toplanmasını geciktirmeye çalışmıştır.

Padişahın bu tutumu, aşağıdakilerin hangisinden endişe duyduğunu gösterir?

A) Anadolu'nun işgal edilmesi

B) İşgalci devletler arasında görüş ayrılığı çıkması

C) Anlaşma Devletleri'nin Meclis'i kapatması

D) Meclis'te padişah iradesinin etkisiz kalması

E) Anlaşma Devletleri'nin birliklerinin İstanbul'a gelmesi

57. Salih Paşa Kabinesi'nin 2 Nisan 1920 tarihinde istifa etmesinden sonra Padişah, yeni kabineyi kuran sadrazama verdiği buyrukta, "Milliciler" adı altında meydana gelen ayaklanmalara katılanlardan pişman olanlara af ilan edilmesini istemiştir.

Padişahın bu buyruğu, aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

A) Kuvayı Milliye'nin dağıldığının

B) Yönetimin, ulus egemenliği ilkesini benimsediğinin

C) Anlaşma Devletleri'ne güven duyulmadığının

D) Hükümet değişikliklerinin çok sık olmasından rahatsızlık duyulduğunun

E) Saltanat ve hilafete olan bağlılığın güçlendirilmek istendiğinin

58. Mustafa Kemal, Damat Ferit'in yerine sadrazam olarak getirilen Ali Rıza Paşa'ya çektiği telgrafta, yeni hükümetin Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde saptanan ilkelere ve ulusun amaçlarına uyması durumunda Kuvayı Milliye'nin hükümete yardımcı olacağını belirtmiştir.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İstanbul Hükümeti'nin Kuvayı Milliye kararlarına uyduğu

B) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu hareketine çekilmek istendiği

C) Kuvayı Milliye'nin giderek güçlenmesinden endişe duyulduğu

D) Yalnızca Kongre kararlarının geçerli olacağı

E) Kuvayı Milliye'nin Kongre kararıyla oluştuğu

59. Birinci TBMM'nin,

I. üyelerinin iki yılda bir yapılan milletvekili seçimleriyle yenilenmesinin kararlaştırılması,

II. üyelerinin çok çeşitli mesleklerden olması,

III. yasama, yürütme ve yargı yetkilerine sahip olması

özelliklerinden hangilerinin, vergi almak ve asker toplamak için otoritesini korumada etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

60. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Türkiye'deki yabancı okulların binalarındaki dini izlerin ve işaretlerin kaldırılmasına karar verilmiştir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

I. yabancı okullarda öğrenim görme isteğinin değişmediği,

II. eğitim ve öğretimin devletin denetiminde olduğu,

III. Türk kültürünün gelişmesine gereken önemin verildiği

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

61. Türkiye Cumhuriyeti kendi içişlerine karışılmasını istemediği gibi, başka ülkelerin de içişlerine karışmamayı dış politikada ilke edinmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu ilke doğrultusunda yapılan uygulamalardan biri olduğu savunulabilir?

A) Müslümanlar üzerinde etkili olan halifeliğin kaldırılması

B) Saltanatın kaldırılıp cumhuriyetin ilan edilmesi

C) 1924 yılına kadar, 1876 Anayasası'nın 1921 Anayasası'yla birlikte yürürlükte olması

D) Mecelle yerine Medeni Kanun'un kabul edilmesi

E) Tekke ve türbelerin kapatılarak halkın dini duygularının sömürülmesinin engellenmesi

62. **Türkiye Cumhuriyeti'nde, düşünce ve duyguda birleşen bir toplumun oluşturulmasında aşağıdakilerden hangisinin katkısının <u>en çok</u> olduğu savunulabilir?**

A) Türk Tarih Kurumu'nun açılması

B) Harf inkılabının yapılması

C) Millet Mektepleri'nin açılması

D) Eğitmen kurslarının açılması

E) Tüm öğretim kurumlarının bir merkezden yönetilmesi

63. Halkçılık, yönetimde, siyasette, kalkınmada, gelirin dağılımında, devlet ve ulus olanaklarının kullanılmasında halk yararının gözetilmesini amaçlar. Bu amaç doğrultusunda devleti önlemler almak, yasalar çıkarmak, düzenlemeler yapmak, engelleri ortadan kaldırmakla görevli kılar.

Buna göre,

I. Âşar vergisinin kaldırılması,

II. okuma yazma seferberliğinin başlatılması,

III. hicri takvim yerine miladi takvimin kabul edilmesi

uygulamalarının hangilerinde <u>doğrudan</u> halkçılık ilkesinin temel alındığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

64. Birinci Dünya Savaşı'ndan önceki dönemlerde, savaşlar sadece savaşa giren devletlerin cephede çarpışması şeklinde gerçekleşiyor, cephe dışında bulunan insanlar bu durumdan etkilenmiyordu. Birinci Dünya Savaşı'ndan itibaren savaşların boyutları büyümüş, savaş silah, araç ve gereçlerinin etki alanları ve tahrip güçleri artmıştır.

Birinci Dünya Savaşı'nda ortaya çıkan bu değişiklikle, aşağıdakilerden hangisinin öneminin arttığı <u>savunulamaz</u>?

A) Topyekün seferberliğin

B) Sivil savunmayla ilgili çalışmaların

C) Uluslararası ittifaklara katılmanın

D) Uluslar arasındaki silahlanma yarışının

E) Savaşan devletler arasındaki fiziksel uzaklığın

Diğer sayfaya geçiniz.

65. Aşağıdaki I numaralı harita bir yerin eşyükselti eğrileriyle çizilmiş "topografya haritası"; II numaralı harita ise aynı yerin, aynı ölçekte çizilmiş "arazi kullanım haritası"dır.

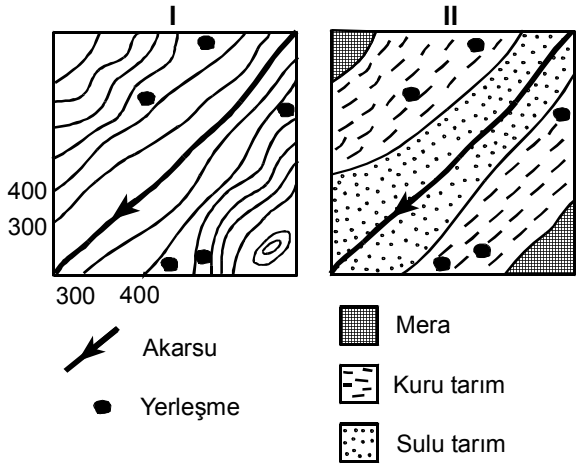

Haritalardaki bilgilere dayanarak bu yerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Akarsuya yakın kesimlerde sulu tarım yapılmaktadır.

B) 800 metrenin üzerindeki kesimler hayvancılığa elverişlidir.

C) Yerleşmeler daha çok 400-600 metreler arasındadır.

D) 400-800 metreler arasında kuru tarım yapılmaktadır.

E) Kuru tarım alanları makineli tarım yapmaya elverişlidir.

66.

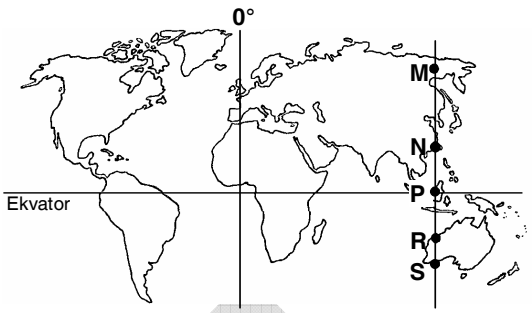

Yukarıdaki haritada verilen M, N, P, R ve S noktaları, aşağıdakilerden hangisi bakımından, yıl boyunca birbirlerinin aynıdır?

A) Gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkı

B) Güneş karşısından geçiş hızı

C) Gün içinde gölge boyunun en kısa olduğu an

D) Aydınlanma süresi

E) Güneş ışınlarının düşme açısı

67. Antalya'dan 10 günlüğüne Sinop'a giden bir kişi, bu süre içinde Sinop'taki gündüz süresinin Antalya'dakinden uzun olduğunu ve gündüz sürelerinin her gün biraz kısaldığını gözlemiştir.

Bu gözlem, aşağıdakilerin hangisinde verilen tarihler arasında yapılmış olabilir?

A) 20 Mayıs – 29 Mayıs

B) 1 Temmuz – 10 Temmuz

C) 26 Eylül – 5 Ekim

D) 5 Kasım – 14 Kasım

E) 28 Aralık – 6 Ocak

Diğer sayfaya geçiniz.

68. Türkiye'nin indirgenmiş yıllık ortalama sıcaklık haritasından,

I. ortalama yükselti,

II. indirgenmiş en yüksek ve en düşük sıcaklıklar arasındaki fark,

III. mevsimler arasındaki sıcaklık farkı,

IV. kıyıların gerçek yıllık ortalama sıcaklıkları

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

69. Yeryüzünün herhangi bir yerinde, yükseklere çıkıldıkça bitki örtüsü kutuplara yaklaşılıyormuş gibi değişikliğe uğrar.

Türkiye ile ilgili aşağıdaki gözlemlerden hangisi, bu genellemeye bir örnektir?

A) Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde ormanların tahrip edilmesiyle makilerin geniş yer kaplaması

B) Kuzey Anadolu Dağları'nda 1000-1200 metreden sonra geniş yapraklı ormanların yerini iğne yapraklılara bırakması

C) Akdeniz iklimine özgü bazı bitki türlerinin Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesiminde de görülmesi

D) Akdeniz ve Ege bölgelerinde tropik bitkilerin yetişebilmesi

E) Torosların kuzey ve güney yamaçlarında orman üst sınırının farklı olması

70. Doğu Karadeniz Bölümü'nde dağların kıyıya paralel uzanmasının aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Kuzeyden esen rüzgârların soğuk olması

B) İç kesimlerde deniz etkisinin görülmemesi

C) Kıyı kesiminde bol yağış isteyen endüstri bitkilerinin yetişmesi

D) Kıyı kesimiyle iç kesimler arasında ulaşımın güç olması

E) Kuzey yamaçlardaki orman örtüsünün güney yamaçlardakinden farklı olması

71. Aşağıdaki şekil, geniş bir vadi tabanı içinde menderesler çizen bir akarsuyu göstermektedir.

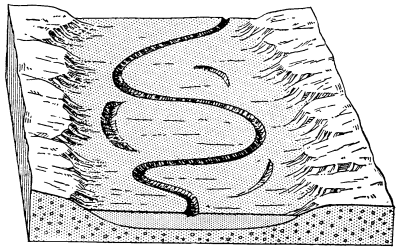

Şekildeki bilgilere dayanarak, bu akarsuyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

A) Kuzeyden güneye doğru akmaktadır.

B) Kapalı havza içinde bulunmaktadır.

C) Kaynağını dağlık bir bölgeden almaktadır.

D) Hızla aktığı kesimlerde aşınma fazladır.

E) Zamanla yatak değiştirmiştir.

72.

- Dalga hareketleri sonucunda burunlar aşınır ve buradan kopan parçalar dalga gücünün azaldığı yerlerde birikir.
- Akarsular vadi yamaçlarını aşındırır ve taşıdıkları malzemeleri eğimin azaldığı yerlerde biriktirir.
- Rüzgârlar hızlarının fazla olduğu yerlerde aşındırma, azaldığı yerlerde biriktirme yapar.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Nem oranının fazla olduğu yerlerde yalnızca akarsu aşındırması görülür.

B) Dalga aşındırma ve biriktirmesi yalnızca kıyılarda görülür.

C) Bütün akarsuların denize döküldükleri yerlerde delta oluşur.

D) Dış kuvvetler yalnızca yükseltinin fazla olduğu yerlerde etkili olur.

E) Rüzgâr aşındırma ve biriktirmesine yalnızca çöllerde rastlanır.

Diğer sayfaya geçiniz.

73. **Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'de nüfusun hızlı artmasıyla ortaya çıkan sorunlardan biri olduğu <u>savunulamaz</u>?**

A) İşyerlerinde eleman ihtiyacının artması

B) İç ve dış göçlerin hızlanması

C) Eğitim hizmetlerinin yetersiz kalması

D) Sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması

E) Konuta olan ihtiyacın artması

74. Tarımsal nüfus yoğunluğu, geçimini tarım sektöründen sağlayan nüfusun toplam tarım alanına bölünmesiyle hesaplanır. Türkiye'de coğrafi bölgelerin tarımsal nüfus yoğunlukları birbirinden farklıdır.

Bu farklılığın bölgede,

I. tarımla uğraşan nüfusun eğitim düzeyinin yüksek ya da düşük olması,

II. arazinin dağlık ya da ovalık olması,

III. tarımla uğraşan nüfusun genç ya da yaşlı olması,

IV. toprakların verimli ya da verimsiz olması

özelliklerinin hangilerinden kaynaklandığı savunulabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

75. 12-64 yaş grubundaki nüfusa "çalışma çağındaki nüfus", bu nüfus içindeki çalışan gruba da "çalışan nüfus" denir. Aşağıdaki grafik 1994-2001 yıllarında Türkiye'nin çalışma çağındaki nüfusunu ve çalışan nüfusun cinsiyete göre dağılımını göstermektedir.

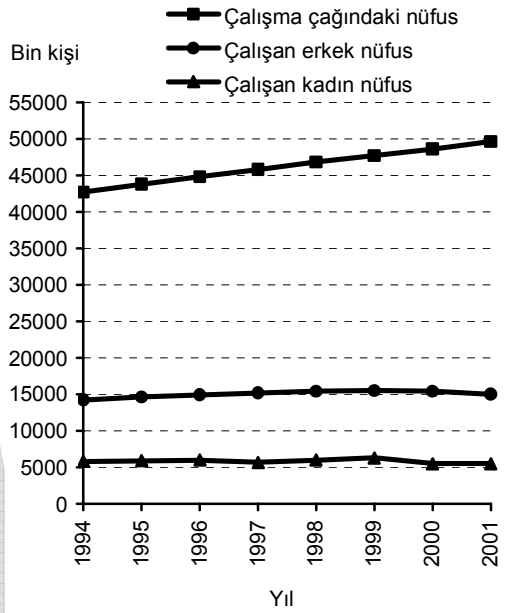

Yalnızca bu grafikten yararlanarak, verilen yıllar için aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Çalışma çağında olup da çalışmayan kişilerin yaklaşık sayısı

B) Çalışan nüfusun çalışma çağındaki nüfus içindeki payı

C) Çalışma çağındaki nüfusun artış hızı

D) Çalışan kadınların çalışan nüfus içindeki payı

E) Çalışan nüfusun toplam nüfus içindeki payı

76.

I. Tarım ürünlerinin çeşitli olması

II. Milli gelir içinde tarım ürünlerinin payının fazla olması

III. Tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olması

Yukarıdakilerden hangileri bir ülkenin ekonomisinde en büyük payın tarıma ait olduğunun <u>kesin</u> göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

77. Türkiye'de verimli tarım alanlarının her yıl daha da azalmasında,

I. endüstri bitkilerinin yetiştirildiği verimli tarım alanları üzerinde fabrikalar kurulması,

II. eğimin fazla olduğu tarlalarda erozyonun da fazla olması,

III. nüfusun yoğun olduğu yerlerde plansız kentleşmelerin olması

rol oynamaktadır.

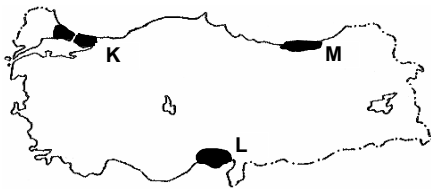

Buna göre, haritada verilen K, L ve M kesimlerindeki verimli tarım alanlarının azalmasında I, II ve III etkenlerinden hangisinin <u>en çok</u> etkili olduğu söylenebilir?

	K	L	M
A)	II	III	I
B)	III	II	I
C)	III	I	II
D)	I	III	II
E)	II	I	III

78. Yerşekilleri karayolu uzunlukları üzerinde etkilidir. Aşağıdaki şekilde X kentiyle beş merkez arasındaki karayolu uzunlukları ve kuş uçumu uzaklıklar verilmiştir.

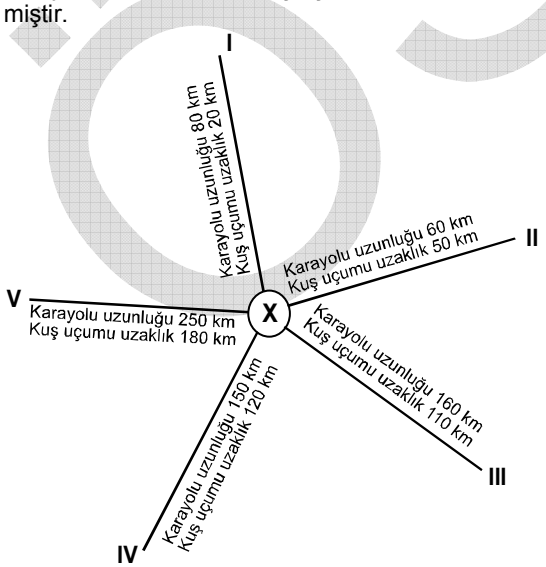

Buna göre, X kentiyle hangi merkez arasındaki arazinin ötekilere göre <u>daha engebeli</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

79. Aşağıdaki grafik, bir ülkede 1995-2004 yılları arasında yurtdışına giden ve yurtdışından gelen turist sayılarını göstermektedir.

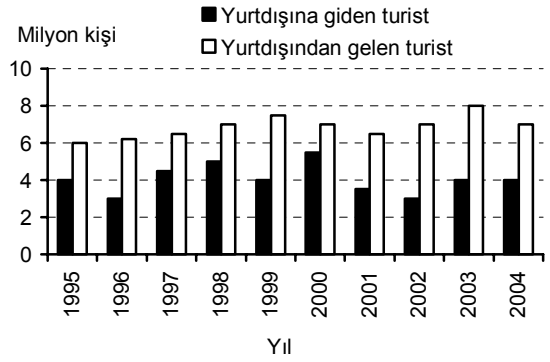

Yalnızca bu grafiğe bakılarak, verilen dönemde bu ülkeyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yurtdışına giden turist sayısı toplamına

B) Yurtdışından en fazla turistin hangi yıl geldiğine

C) En çok hangi ülkeden turist geldiğine

D) Yurtdışına giden ve yurtdışından gelen turist sayıları arasındaki orana

E) Yurtdışından gelen turist sayısındaki değişimlere

80. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin iç ticaret etkinliklerinin sürekli artmasının nedenleri arasında <u>gösterilemez</u>?**

A) İletişim teknolojisindeki gelişmeler sayesinde ürünlerin daha geniş kitlelere tanıtılabilmesi

B) Endüstri kuruluşlarının sayısının artması

C) Endüstri ürünlerinin çeşidinin artması

D) Bölgelerin enerji üretimleri arasındaki farkın büyümesi

E) Farklı iklim özelliklerinden yararlanarak tarımsal ürünlerin çeşitlendirilmesi

Diğer sayfaya geçiniz.

81. Benim gibi düşünmeyenlere çok şey borçluyum. Bana taban tabana karşıt olsalar da benim düşündüklerimi çürütmekten başka bir amaç gütmeseler de hınca kapılmayıp aklımı kullanırsam, düzgün düşünmede onlardan büyük ölçüde yararlanabilirim.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin yararı vurgulanmaktadır?

A) Farklı düşüncelere açık olmanın

B) İncelenen konuya odaklanmanın

C) Mutlak doğrulara ulaşma çabasının

D) Bildiklerinin doğru olduğunu savunmanın

E) Bağımsız olmanın

82. Gören öznenin kendisi de görülebilirlik alanındadır.

Bu cümleden çıkan sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öznenin de nesne olabileceği

B) Ancak nesnenin nesne olabileceği

C) Doğru bilginin olabileceği

D) Gerçeğe ulaşılabileceği

E) Nesneden uzaklaşılabileceği

83. Birkaç yıl önceydi, bir duvara doğru yürüyordum. Baktım hırpani biri bana doğru geliyor. "Kim bu kılıksız, tuhaf adam?" dedim kendi kendime. Sonra bir de baktım, duvar meğer aynaymış; kendime bakıyormuşum. O adam birden ince, zarif, üzerinden anlayışlılık akan biri olup çıkıverdi.

Bu parçada anlatılan durum, aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?

A) Bilgilerimizin dış dünyayı ayna gibi yansıttığına

B) Algıların duruma bağlı değerlendirmeler olduğuna

C) Aklın bilgilerimizin tek kaynağı olduğuna

D) Nesnel bilginin evrensel bilgi olduğuna

E) Var olmanın algılanmakla eşdeğer olduğuna

84. Arabamın motoru çalışmıyor. Tamirciye gösterip "Karbüratörde ne var?" diye sorduğumda, "Hiç." diyor. Bunun bir önerme olduğunu kabul edersek, bu önerme doğru olabilir mi? Elbette doğru olabilir. Ama bir önerme doğruysa gerçekliğin de onun söylediği gibi olması gerekir. Doğruluğun tanımı bu. Öyleyse karbüratörde bir hiç olması gerekir.

Bu parçaya göre, doğru önermede bulunması gereken özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) İfadesinin kısa ve basit olması

B) Yanlış yoruma kapalı olması

C) Akla uygun olması

D) Gerçeğe uygun olması

E) Duruma göre değişebilmesi

85. Proust, kitapları için şöyle der: "Kitabımı dışarıya yönelmiş bir gözlükmüş gibi alın. Size uygun değilse, uyanı bulun; tökezlememek için kullanmak zorunda olduğunuz aracı, yani kendi gözlüğünüzü bulmayı size bırakıyorum." Proust'un bu görüşü bilimsel kuramlar için de kullanılabilir. İlgilendiğiniz konuları, olayları açıklamada yetersiz kalan bir kuramı oradan buradan çekiştirip uygun hâle getirmeye çalışmak yerine, yeni bir kuram oluşturmak gerekir.

Bu parçaya göre, bir bilimsel kuram aşağıdaki koşullardan hangisini karşılamıyorsa yenisini oluşturmak gerekir?

A) Olgularla tutarlı olma

B) Ekonomik olma

C) Geniş kapsamlı olma

D) Yaygın olarak benimsenme

E) Basit açıklamalar getirme

86. Fizikçi Richard Feynman, karmaşık fiziksel süreçlerle uğraşırken sorunu açık bir şekilde ifade edebildiğinizde doğanın size istediğiniz cevabı vereceğini öne sürer. Ona göre, iyi bir bilim adamı olmanın sırrı hangi soruyu sormak gerektiğini bilmede yatar. Bir sorunu araştırırken bir kez doğru yola girdiniz mi çözüm kendiliğinden ortaya çıkar.

Parçaya göre, "doğru yola girme" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çözüm için çaba gösterme

B) Uygun soruyu sorma

C) Sorunun cevabını tahmin etme

D) Konuya odaklanma

E) Doğruya ulaşacağına inanma

Diğer sayfaya geçiniz.

87. Bir çocuk ağaca çıkmak ister ve siz bunu yasaklarsanız, çok öfkelenir. Oysa, deneyip de tırmanamayacağını kendisi anlarsa, fiziksel olanaksızlığı kabullenir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Özgürlüğün sınırları topluma göre değişir.

B) Toplumun yararını göz önünde bulundurarak kişisel özgürlükleri sınırlandırmak gerekir.

C) Amaca ulaşmak isteyen kişi her yolu dener.

D) Yasalar toplumun örflerine göre hazırlanmalıdır.

E) Özgürlüğün karşısındaki toplumsal engeller tepkiye neden olur.

88. Bergson, okura vermek istediği her şeyi yayımlamış olduğunu belirterek bundan sonra yazdıkları arasında bulunabilecek her türlü metnin, metin parçasının kendi isteği dışında yayımlanmasını yasaklamıştır. Fakat ölümünden sonra, bu yasak çiğnenmiştir. Bergson'un topluma mal olduğu öne sürülmüş ve bazı konuların açıklığa kavuşabileceği düşünülerek birçok yazısı yayımlanmıştır. Böyle bir tutum haklı görülebilir; ama etik açıdan da bizi rahatsız eder.

Parçada sözü edilen tutumun etik açıdan rahatsız edici olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarihi zorunlulukların dikkate alınması

B) Toplum yararının gözetilmemesi

C) Bazı konuların açıklığa kavuşturulması

D) Filozofların topluma mal olmuş kişiler olarak düşünülmesi

E) Kişi haklarının göz ardı edilmesi

89. İyiyi isteyen, iyinin ne olduğunu bilenden daha güvendedir. Çünkü, ilki hata yapsa da hep hoşgörüyle karşılanır; ikincinin hatalarıysa çoğu kez affedilmez.

İyinin ne olduğunu bilenin hatalarının hoşgörüyle karşılanmayışı aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

A) Hata yapabileceğini kabullenmesine

B) Vicdanını rahatlatmaya çalışmasına

C) Yanlışı bile bile yapıyor olmasına

D) Başkalarının sorumluluğunu üstlenmesine

E) Toplumsal değerleri önemsemesine

90. Sanatta, nesnelerin bildiğimiz anlamından kopabilmemiz, onları düşündüğümüz gibi değil, oldukları biçimde kabul edebilmemiz gerekir. Örneğin, bir tabloda, ekmek fırını camekânında bir dikiş makinesiyle bir şemsiye bir arada olabilir. İşlevi saf ve kesin bir biçimde saptanmış gerçek bir nesnenin (bir şemsiye) kendinden çok uzak bir başka nesneyle (bir dikiş makinesi) birlikte, her ikisi için de garip kaçan bir yerde (bir fırın camekânı) bir arada olmaları, kendiliğinden bu nesneleri işlev ve kimliklerinden ayırır. Bu nesneleri eski anlamlarıyla görmek bir yanılgıdır. Artık onlar, gerçek, şiirsel, yepyeni bir anlama kavuşmuştur.

Bu parçada aşağıdaki görüşlerden hangisi öne sürülmektedir?

A) Var olmanın anlamı sanatçıya göre değişir.

B) Gerçek sanatçı, yapıtlarında doğanın gizemini yansıtır.

C) Sanatçı, yapıtında kendi kişiliğinin ipuçlarını verir.

D) Sanat, doğadaki gerçekliğe farklı bir anlam kazandırır.

E) Sanatın amacı güzeli ortaya koymaktır.

SÖZEL BÖLÜM BİTTİ.

SAYISAL BÖLÜME GEÇİNİZ.

SAYISAL BÖLÜM

DİKKAT! BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 90'DIR.

İlk 45 Soru "Matematiksel İlişkilerden Yararlanma Gücü",

Son 45 Soru "Fen Bilimlerindeki Temel Kavram ve İlkelerle Düşünme Gücü" ile ilgilidir.

Eşit Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sayısal Bölüme 90 dakika ayırmanız yararınıza olabilir. Sayısal Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sayısal Bölüme biraz daha fazla zaman ayırabilirsiniz.

Bu bölümdeki sorularla ilgili cevaplarınızı, cevap kâğıdınızdaki "SAYISAL BÖLÜM"e işaretleyiniz.

1.

$$\frac{3+\frac{1}{3}-\left(3-\frac{1}{3}\right)}{9+\frac{1}{9}-\left(9-\frac{1}{9}\right)}$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) 3 B) 9 C) 27 D) $\frac{20}{3}$ E) $\frac{82}{9}$

2.

$$\frac{2^{12}+2^{13}}{2^{14}-2^{15}}$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) $\frac{-3}{4}$ B) $\frac{-4}{3}$ C) $\frac{-3}{2}$ D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{3}{4}$

3.

$$\frac{\sqrt{4,44}+\sqrt{9,99}}{\sqrt{111}}$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) 0,05 B) 0,1 C) 0,5 D) 1 E) 5

4.

$$24^{\frac{1}{3}}-6(24^{\frac{-1}{3}})+9^{\frac{1}{3}}$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) $\sqrt[3]{3}$ B) $2\sqrt[3]{3}$ C) $3\sqrt[3]{3}$ D) 3 E) 9

Diğer sayfaya geçiniz.

5. **a, b, c gerçel sayıları için**

$2^a = 3$

$3^b = 4$

$4^c = 8$

olduğuna göre, $a \cdot b \cdot c$ çarpımı kaçtır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

6. **a, b, c gerçel sayıları için**

$a \cdot c = 0$

$a^3 \cdot b^2 > 0$

$a \cdot b < 0$

olduğuna göre, aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğrudur?

A) $a < c < b$ B) $b < a < c$ C) $b < c < a$

D) $c < a < b$ E) $c < b < a$

7. a ve b pozitif tamsayılarının en büyük ortak böleni $EBOB(a, b) = 1$ dir.

$a \cdot b = 900$ olduğuna göre, kaç farklı (a, b) sıralı ikilisi bulunabilir?

A) 8 B) 10 C) 12 D) 14 E) 16

8. **Sıfırdan farklı a ve b tamsayıları için**

$|b| < a$

$\frac{a}{b} < -2$

olduğuna göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) $a < 0$ B) $b > 0$ C) $a \cdot b > 0$

D) $a + 2b < 0$ E) $a + 2b > 0$

9. **n bir doğal sayı olmak üzere, 63 sayısı,**

$63 = n + (n+1) + \bullet\bullet\bullet + (n+k)$

biçiminde ardışık doğal sayıların toplamı olarak yazıldığında, n aşağıdakilerden hangisi <u>olamaz</u>?

A) 3 B) 6 C) 8 D) 23 E) 31

ÖSYM

Diğer sayfaya geçiniz.

10. 1 den büyük asal olmayan bir tamsayının rakamlarının toplamı, sayı asal çarpanlarına ayrılarak yazıldığında, bu yazılışta bulunan tüm asal sayıların rakamlarının toplamına eşit oluyorsa bu tür sayılara **Smith sayısı** adı verilir.

Örneğin, 728 sayısı asal çarpanlarına

$728 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 7 \cdot 13$

biçiminde ayrılır. $7+2+8 = 2+2+2+7+1+3$ olduğundan 728 bir Smith sayısıdır.

Bu tanıma göre, aşağıdakilerden hangisi bir Smith sayısı değildir?

A) 4 B) 21 C) 22 D) 27 E) 121

11. Birbirlerinden farklı, iki basamaklı üç doğal sayının toplamı A dır.

Buna göre, A kaç farklı değer alabilir?

A) 262 B) 264 C) 266 D) 268 E) 270

12. **A, B, C birer rakam olmak üzere,**

$C < B < A$

koşulunu sağlayan kaç tane üç basamaklı ABC sayısı vardır?

A) 72 B) 81 C) 90 D) 108 E) 120

13.

$A = \{a, b, c, d\}$

$B = \{b, c, d, e, f, g, k, l\}$

$C = \{c, d, e, r\}$

olduğuna göre, kartezyen çarpımların kesişimi olan $(A \times B) \cap (A \times C)$ kümesinin eleman sayısı kaçtır?

A) 10 B) 12 C) 14 D) 16 E) 18

14.

$$\frac{x^2 - \left(b + \frac{1}{a}\right)x + \frac{b}{a}}{x - \frac{1}{a}}$$

ifadesinin sadeleştirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $x - a$ B) $x - b$ C) $x + a$ D) $x + b$ E) $ax - b$

15.

$$\frac{a}{b}\left(\frac{a}{a+b} - 1\right) + \frac{b}{a}\left(\frac{b}{a+b} - 1\right)$$

ifadesinin sadeleştirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) a B) b C) $a+b$ D) 1 E) -1

Diğer sayfaya geçiniz.

16.

$$\frac{2^{3x}+2^{-3x}}{2^{2x}+2^{-2x}-1} : \frac{2^{x}+2^{-x}}{2^{x}-2^{-x}}$$

ifadesinin sadeleştirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1 B) 2^{x} C) 2^{-x}

D) $2^{x}-2^{-x}$ E) $2^{x}+2^{-x}$

17. n pozitif bir tamsayı olmak üzere,

$$x^{\boxed{n}} = x + x^2 + x^3 + \bullet\bullet\bullet + x^n$$

$$x_{\boxed{n}} = \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^3} + \bullet\bullet\bullet + \frac{1}{x^n}$$

biçiminde tanımlanıyor.

Buna göre, $\frac{x^{\boxed{10}}}{x_{\boxed{10}}}$ bölümü aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) x^{11} B) x^{10} C) $x^{11}-x^{10}$

D) $\frac{1}{x^{11}}$ E) $\frac{1}{x^{10}}$

18. Gerçel sayılar kümesinin $A = \{ x \mid 0 \le x < 1 \}$ altkümesi üzerinde $*$ işlemi, her $a, b \in A$ için,

$$a * b = \begin{cases} a+b-1 & a+b \ge 1 \text{ ise} \\ a+b & a+b < 1 \text{ ise} \end{cases}$$

biçiminde tanımlanıyor.

Buna göre, $\frac{2}{5} * \left(\frac{3}{5} * \frac{4}{5} \right)$ işleminin sonucu kaçtır?

A) 0 B) $\frac{1}{5}$ C) $\frac{2}{5}$

D) $\frac{3}{5}$ E) $\frac{4}{5}$

19.

$$4x + 3 \equiv 6 \pmod 7$$

denkliğini sağlayan <u>en küçük</u> pozitif x tamsayısı kaçtır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

20. Birbirinden farklı üç pozitif tamsayının aritmetik ortalaması 45 tir. Bu sayıların en küçüğü, diğer ikisinin ortalamasından 15 eksiktir.

Buna göre, <u>en küçük</u> sayı kaçtır?

A) 24 B) 30 C) 35 D) 36 E) 40

Diğer sayfaya geçiniz.

21. 1977 yılında doğan bir matematikçi, yaşını soran bir arkadaşına, ‘‘Bugünkü yaşım doğum yılımın rakamlarının toplamına eşit.’’ yanıtını veriyor.

Buna göre, bu konuşma hangi yılda yapılmıştır?

A) 2000 B) 2001 C) 2002 D) 2003 E) 2004

22. Bir araç A kenti ile B kenti arasındaki yolu ortalama v km/saat hızla giderek 16 saatte alıyor.

Bu araç aynı yolun yarısını ortalama 2v km/saat hızla aldıktan sonra, tüm yolu yine 16 saatte tamamlamak için yolun kalan kısmını ortalama kaç km/saat hızla gitmelidir?

A) $\frac{v}{4}$ B) $\frac{3v}{4}$ C) $\frac{v}{3}$ D) $\frac{2v}{3}$ E) $\frac{v}{2}$

23. Üretim miktarının, işçi sayısı ve günlük çalışma süresiyle doğru orantılı olduğu bir fabrikada günlük çalışma süresi % 20 azaltılıyor.

Bu fabrikada aynı üretim miktarının elde edilebilmesi için işçi sayısı % kaç artırılmalıdır?

A) 20 B) 22,5 C) 25 D) 27,5 E) 40

24. Canan, önce günde 10 sayfa okuyarak bir kitabın $\frac{2}{5}$ ini, sonra da günde 12 sayfa okuyarak kalan kısmını bitiriyor.

Canan kitabın tamamını 36 günde okuduğuna göre, kitap kaç sayfadır?

A) 360 B) 400 C) 420 D) 435 E) 450

25. Bir tüccarın, aldığı iki maldan A ya ödediği para B ye ödediği paranın yarısı kadardır. Bu tüccar A malını % 10 zararla, B malını % 50 kârla satıyor.

Tüccarın bu satıştan elde ettiği kâr % kaçtır?

A) 15 B) 25 C) 30 D) 45 E) 55

26. **3 tane madeni 1 YTL, kumbaralara istenen sayıda atılmak suretiyle değişik bankalardan alınmış 5 farklı kumbaraya kaç değişik şekilde atılabilir?**

A) 10 B) 21 C) 24 D) 35 E) 45

Diğer sayfaya geçiniz.

27. Aşağıdaki daire grafiğinde, A, B, C ve D olmak üzere dört fakültesi bulunan bir üniversitedeki öğretim elemanlarının fakültelere dağılımı gösterilmiştir.

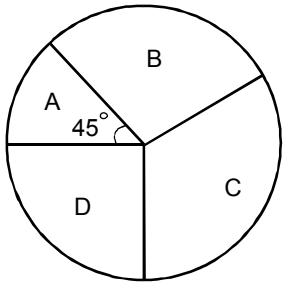

B fakültesindeki öğretim elemanı sayısı A dakinden 90, C fakültesindeki de B dekinden 45 fazladır. D fakültesindeki öğretim elemanı sayısıysa A dakinin iki katıdır.

Buna göre, A fakültesindeki öğretim elemanı sayısı kaçtır?

A) 55 B) 60 C) 65 D) 70 E) 75

28. Kahve fiyatının çay fiyatından % 50 daha fazla olduğu bir pastanedeki iki masada sadece çay ve kahve içilmiştir. Bu masalardan birincisinde x tane çay, y tane kahve; ikincisinde ise y tane çay, x tane kahve içilmiştir.

İkinci masa birinci masadan % 25 fazla ödeme yaptığına göre, $\frac{x}{y}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{7}{2}$ B) $\frac{5}{2}$ C) $\frac{3}{2}$ D) 2 E) 3

29.

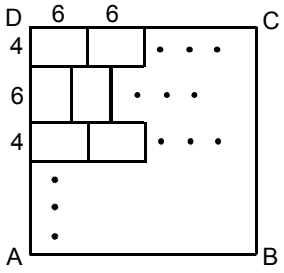

Şekilde verilen ABCD karesi biçimindeki alan, boyutları 6 cm ve 4 cm olan dikdörtgen mozaiklerle D köşesinden başlanarak kaplanıyor. Mozaikler 1. sırada yatay, 2. sırada da dikey olmak üzere bir yatay, bir dikey sıralar halinde yerleştiriliyor.

Bu işlemin sonunda alan hiç boşluk kalmadan kaplandığına göre, ABCD karesinin alanı <u>en az</u> kaç cm^2 dir?

A) 144 B) 324 C) 400 D) 576 E) 784

30.

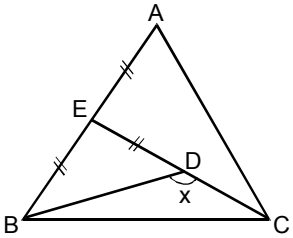

$|AE| = |EB| = |ED|$

$m(\widehat{BDC}) = x$

Yukarıdaki ABC üçgeni bir <u>eşkenar üçgen</u> olduğuna göre, x kaç derecedir?

A) 100 B) 105 C) 120 D) 135 E) 150

Diğer sayfaya geçiniz.

31.

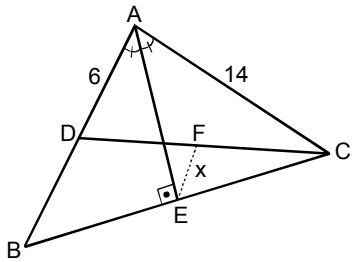

ABC bir üçgen
AE açıortay
D noktası $[AB]$ üzerinde
$AE \perp BC$
$|AD| = 6$ cm
$|AC| = 14$ cm
$|FE| = x$

Yukarıdaki şekilde $|DF| = |FC|$ olduğuna göre, x kaç cm dir?

A) $\frac{5}{2}$ B) $\frac{7}{2}$ C) 2 D) 3 E) 4

32.

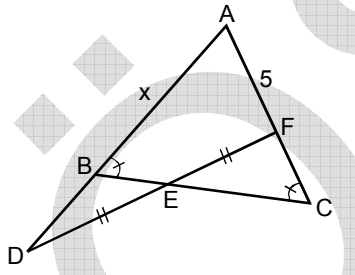

ABC bir ikizkenar üçgen
$m(\widehat{ABC}) = m(\widehat{ACB})$
D noktası AB doğrusu üzerinde
$|DE| = |EF|$
$|AF| = 5$ cm
$|AB| = x$

Yukarıdaki şekilde $|AD| = 9$ cm olduğuna göre, x kaç cm dir?

A) 6 B) 7 C) 8 D) $2\sqrt{6}$ E) $2\sqrt{14}$

33.

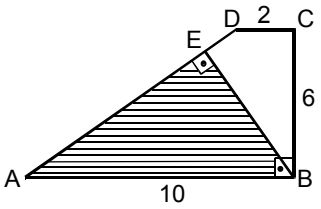

ABCD bir dikyamuk
$DC // AB$
$AB \perp CB$
$BE \perp AD$
$|DC| = 2$ cm
$|CB| = 6$ cm
$|AB| = 10$ cm

Yukarıdaki verilere göre, taralı üçgenin alanı kaç cm^2 dir?

A) 16 B) 18 C) 20 D) 24 E) 28

34. ABCD paralelkenarı, şekildeki gibi kenarlarına paralel doğru parçalarıyla dört bölgeye ayrılmıştır. Bölgelerden ikisinin cm^2 türünden alanları içlerine yazılmıştır.

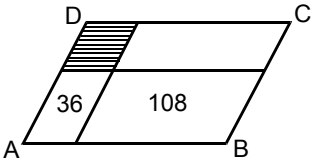

ABCD paralelkenarının alanı 234 cm^2 olduğuna göre, taralı bölgenin alanı kaç cm^2 dir?

A) 17,5 B) 20 C) 22,5 D) 25 E) 27,5

Diğer sayfaya geçiniz.

35.

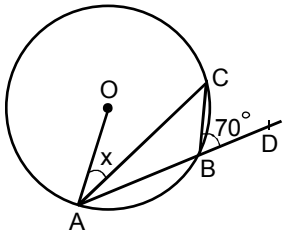

A, B, C noktaları O merkezli çemberin üzerinde

A, B, D doğrusal

$m(\widehat{CBD}) = 70^\circ$

$m(\widehat{OAC}) = x$

Yukarıdaki verilere göre, x kaç derecedir?

A) 10 B) 15 C) 20 D) 25 E) 30

36.

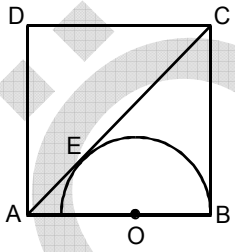

ABCD bir kare

O noktası $[AB]$ doğru parçası üzerinde

Şekildeki karenin $[AC]$ köşegeni, O merkezli, $[OB]$ yarıçaplı yarım çembere E noktasında teğet olduğuna göre, $\frac{|AB|}{|OB|}$ oranı kaçtır?

A) $\sqrt{2}+1$ B) $\sqrt{2}+2$ C) $\sqrt{3}+1$

D) $\sqrt{3}+\sqrt{2}$ E) $3-\sqrt{2}$

37. Aşağıdaki şekilde çapı $[AB]$ olan yarım daire üzerinde $[DC]$ kirişi gösterilmiştir.

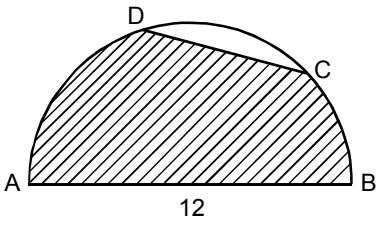

$|AB| = 2|DC| = 12$ cm olduğuna göre, taralı bölgenin alanı kaç cm^2 dir?

A) 9π B) 12π C) $18\pi - \sqrt{3}$

D) $9\pi + 24\sqrt{3}$ E) $12\pi + 9\sqrt{3}$

38. Aşağıdaki şekilde merkezleri O noktasında bulunan, yarıçap uzunlukları da 1 cm ve 2 cm olan iki çember verilmiştir.

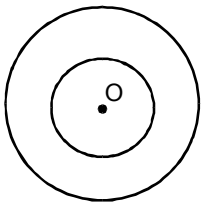

Büyük çember üzerinde alınan herhangi bir A noktasından içteki çembere iki farklı teğet çiziliyor. Bu teğetler büyük çemberi B ve C noktalarında kesiyor.

Buna göre, ABC üçgeninin çevre uzunluğu kaç cm dir?

A) $4\sqrt{3}$ B) $6\sqrt{3}$ C) $8\sqrt{3}$

D) $2\left(\sqrt{3}+1\right)$ E) $3\left(\sqrt{3}+1\right)$

Diğer sayfaya geçiniz.

39. Yüksekliği 10 cm olan dik silindir biçimindeki bir su bardağı tümüyle su doludur. Suyun 25 cm^3 ü boşaltıldığında, su yüksekliği 2 cm azalmaktadır.

Buna göre, tümüyle dolu bardakta kaç cm^3 su bulunur?

A) 125 B) 135 C) 150 D) 225 E) 250

40. Kenar uzunlukları 1 er birim olan 6 küple oluşturulan aşağıdaki kürsünün tabanı hariç tüm yüzeyi, bir madalya töreni için kumaşla kaplanacaktır.

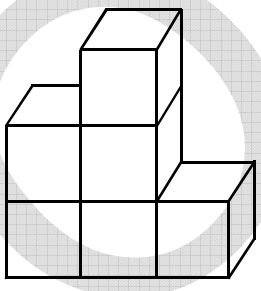

Bu kaplama işi için kaç birim kare kumaş gereklidir?

A) 18 B) 20 C) 21 D) 25 E) 32

41. **$A(m, 2), B(0, 1)$ ve $C(3, 4)$ bir doğrunun üç noktası olduğuna göre, m kaçtır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

42. Aşağıdaki doğru $f(x)$ fonksiyonunun grafiğidir.

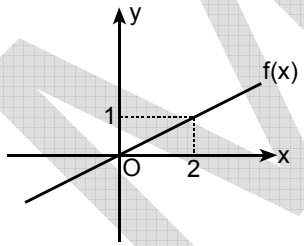

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi $2f(x+1)$ fonksiyonunun grafiğidir?

A)

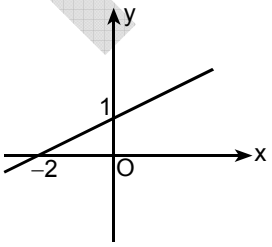

B)

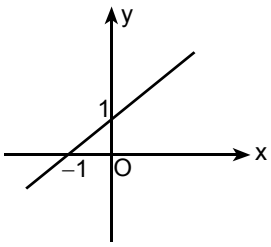

C)

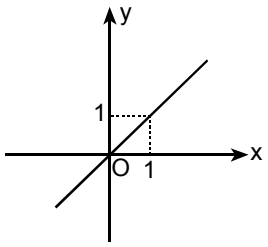

D)

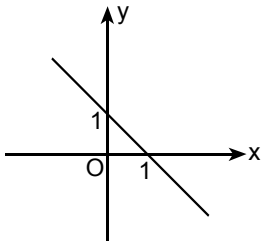

E)

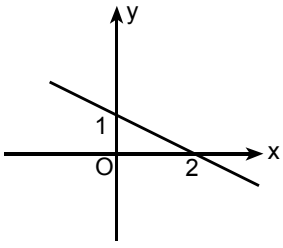

Diğer sayfaya geçiniz.

43.

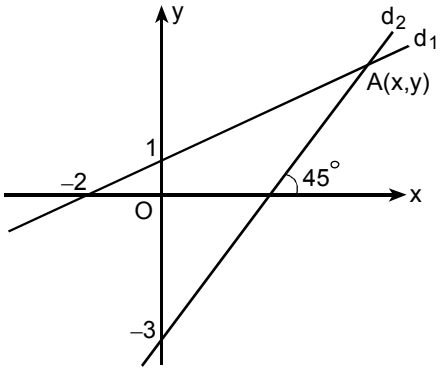

Şekilde d_1 doğrusuyla d_2 doğrusunun kesim noktası $A(x, y)$ olduğuna göre, $x + y$ toplamı kaçtır?

A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) 13

44. Dik koordinat düzleminde

$$A = \{(x, y) \mid |x - 3| \le 2, \ |y + 1| \le 3\}$$

ile verilen bölgenin alanı kaç birim karedir?

A) 6 B) 12 C) 18 D) 24 E) 28

45.

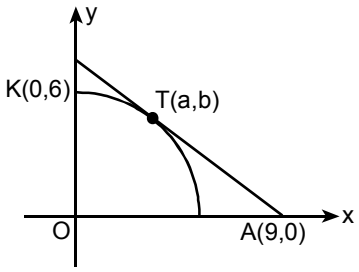

Dik koordinat düzleminde $O(0, 0)$ merkezli, $K(0, 6)$ noktasından geçen I. bölgedeki çeyrek çembere $A(9, 0)$ noktasından çizilen teğetin değme noktası $T(a, b)$ olduğuna göre, a kaçtır?

A) 3 B) 3,5 C) 4 D) 4,5 E) 5

ÖSYM

Diğer sayfaya geçiniz.

46.

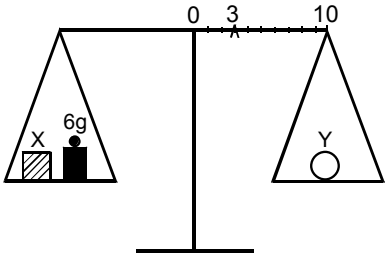

Şekil I

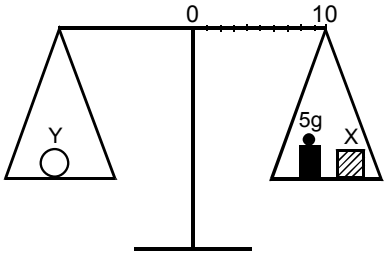

Şekil II

Eşit kollu bir terazinin kefelerinde Şekil I deki cisimler varken binici 3. bölmeye getirilerek yatay denge sağlanıyor.

Binicinin bir bölme yer değiştirmesi 0,1 g a denk geldiğine göre, terazinin kefelerinde Şekil II deki cisimler varken yatay dengenin sağlanması için binicinin kaçıncı bölmeye getirilmesi gerekir?

A) 4. B) 5. C) 6. D) 7. E) 8.

47.

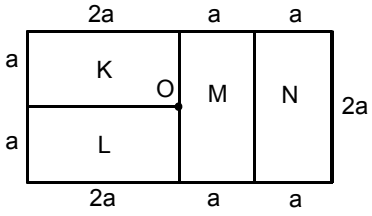

Şekildeki levha, farklı metallerden yapılmış dikdörtgen biçimli, ince, düzgün ve türdeş K, L, M, N parçalarından oluşmuştur. Bu levhanın kütle merkezi O noktasıdır.

K, L, M, N parçalarının kütleleri sırasıyla m_K, m_L, m_M, m_N olduğuna göre,

I. $m_K = m_L$

II. $m_M = m_N$

III. $m_K + m_L = m_M + m_N$

eşitliklerinden hangileri <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

48.

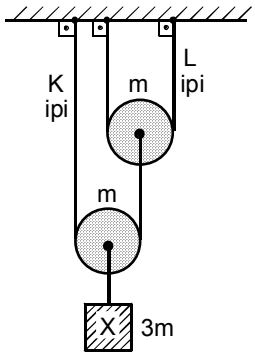

Şekildeki düzenekte X cisminin kütlesi 3m, makaraların her birinin kütlesi de m dir.

K, L iplerindeki gerilme kuvvetlerinin büyüklükleri sırasıyla T_K, T_L olduğuna göre, $\frac{T_K}{T_L}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{2}{3}$ D) $\frac{3}{4}$ E) $\frac{4}{3}$

Diğer sayfaya geçiniz.

49.

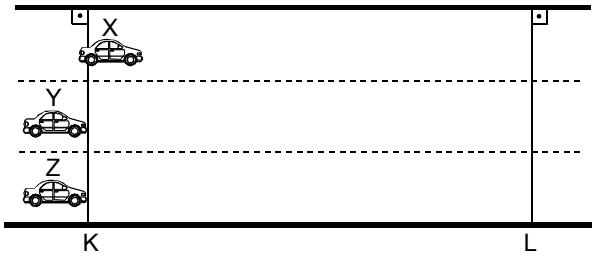

Şekildeki doğrusal yolda X, Y, Z otomobilleri değişmeyen hızlarla KL yönünde gitmektedir. K çizgisinden önce X, sonra da Y ile Z aynı anda; L çizgisinden de önce Y, sonra da X ile Z aynı anda geçiyor.

X, Y, Z otomobillerinin hızlarının büyüklükleri sırasıyla v_X, v_Y, v_Z olduğuna göre, bunlar arasındaki ilişki nedir?

A) $v_X = v_Z < v_Y$ B) $v_Y = v_Z < v_X$

C) $v_Z < v_X = v_Y$ D) $v_X < v_Y < v_Z$

E) $v_X < v_Z < v_Y$

50.

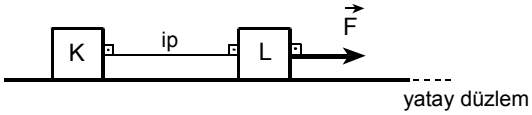

Şekildeki gibi iple birbirine bağlı K, L cisimleri sürtünmesiz yatay düzlemde, düzleme paralel sabit $\vec{F}$ kuvvetinin etkisinde hareket ederken ip kopuyor.

İp koptuktan sonraki süreçte, $\vec{F}$ kuvveti değişmediğine göre, K ve L nin hızlarının büyüklükleri için ne söylenebilir?

(Havanın etkisi önemsenmeyecektir.)

	K nin hızının büyüklüğü	L nin hızının büyüklüğü
A)	Azalır	Değişmez
B)	Azalır	Artar
C)	Değişmez	Değişmez
D)	Değişmez	Artar
E)	Artar	Artar

51. Sabit $\vec{F}$ kuvveti, kütlesi 2 kg olan durgun bir cismi, düşey doğrultuda 15 m yükseltiyor ve bu cisme $10\ m/s$ hız kazandırıyor.

Bu olayda, $\vec{F}$ kuvvetinin yaptığı iş kaç J dür?

($g = 10\ m/s^2$ olarak alınacak, havadaki sürtünme önemsenmeyecektir.)

A) 100 B) 200 C) 300 D) 400 E) 500

Diğer sayfaya geçiniz.

52.

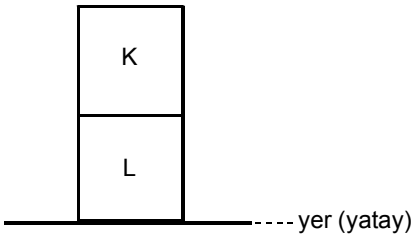

Eşit hacimli türdeş K, L küpleri şekildeki gibi üst üste konulduğunda, yere göre potansiyel enerjileri birbirine eşit oluyor.

K nin özkütlesi d_K , L ninki de d_L olduğuna göre, $\frac{d_K}{d_L}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{2}{3}$ E) 1

53. Her birinin hacmi V olan K, L sıvılarının kütleleri sırasıyla m, 2m dir. Bu sıvıların tamamı karıştırılarak 2V hacimli türdeş karışım oluşturuluyor.

Karışımın özkütlesi d olduğuna göre, K sıvısının özkütlesi kaç d dir?

A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{2}{3}$ C) $\frac{3}{4}$ D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{3}{2}$

54.

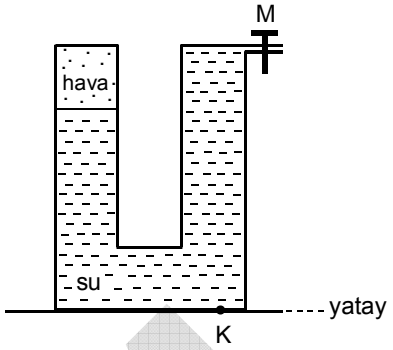

Düşey kesiti şekildeki gibi olan kabın M musluğu kapalıyken içindeki havanın basıncı P_h , K noktasında oluşan toplam basınç da P_K dir.

M musluğu açılınca dışarıya su aktığına göre, suyun aktığı süre içinde P_h ve P_K için ne söylenebilir?

	P_h	P_K
A)	Azalır	Azalır
B)	Azalır	Artar
C)	Artar	Azalır
D)	Artar	Değişmez
E)	Değişmez	Değişmez

Diğer sayfaya geçiniz.

55.

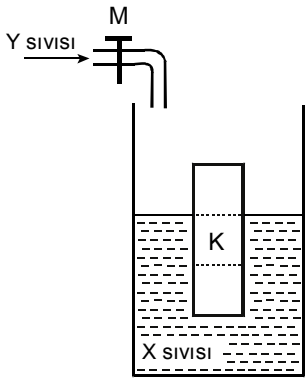

Eşit bölmeli K dik silindiri, bir kaptaki X sıvısı içinde şekildeki konumda dengede kalıyor. M musluğu açılarak, kaba özkütlesi X inkinden küçük olan Y sıvısı yavaş yavaş ekleniyor.

Y sıvısının eklenme süreci içinde, K silindirinin sıvılar içindeki görünümü aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

(X, Y sıvıları karışmıyor. Sıcaklık değişimi yoktur.)

A)

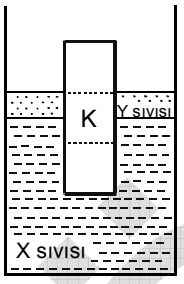

B)

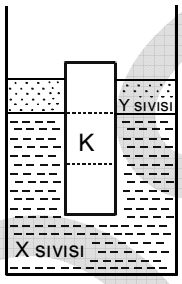

C)

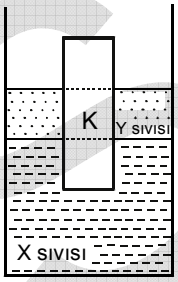

D)

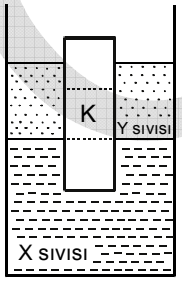

E)

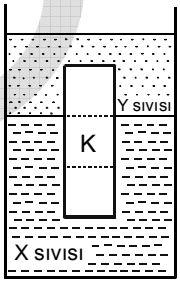

56.

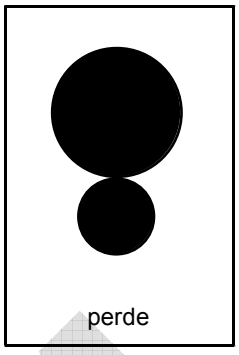

Noktasal bir ışık kaynağı ile iki top bir perde önüne yerleştirilmiştir.

Perdedeki gölge şekildeki gibi olduğuna göre,

I. Topların yarıçapları birbirine eşittir.

II. Topların merkezleri ışık kaynağına eşit uzaklıktadır.

III. Topların merkezleri ile ışık kaynağı aynı doğru üzerindedir.

yargılarından hangileri kesinlikle yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

57.

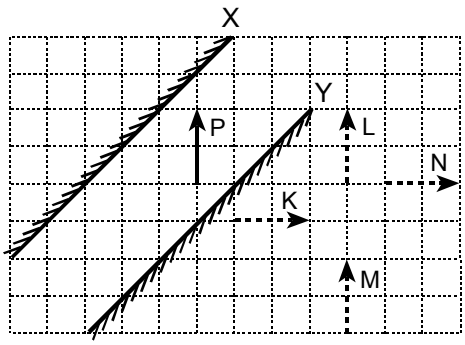

Birbirine paralel X ve Y düzlem aynaları arasına bir P cismi şekildeki gibi konuluyor.

Şekilde K, L, M, N ile belirtilenlerden hangi 2 si, P cisminin Y aynasındaki görüntüsüdür?

A) M ve N B) K ve L C) K ve M

D) L ve M E) L ve N

Diğer sayfaya geçiniz.

58.

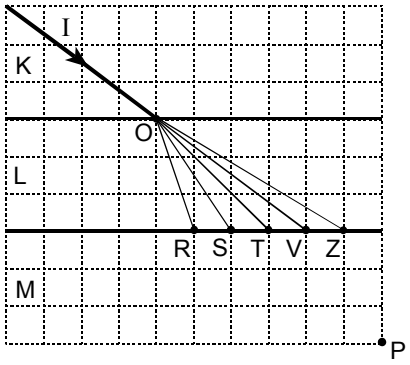

I ışık ışını, düşey kesitleri şekildeki gibi olan K, L, M saydam ortamlarından geçerek P noktasına ulaşıyor.

K ortamının ışığı kırma indisi M ninkine eşit olduğuna göre, bu ışının L ortamında izlediği yol aşağıdakilerden hangisidir?

A) OR B) OS C) OT D) OV E) OZ

59.

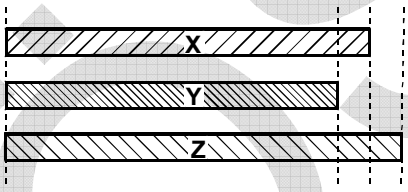

Uzama katsayıları birbirinden farklı olan X, Y, Z metal çubuklarının, T sıcaklığındaki boyları birbirine eşittir.

Bu çubuklara aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanırsa, çubukların görünümü şekildeki gibi olabilir?

A) Z yi T sıcaklığında tutarken, X i ve Y yi soğutma

B) Z yi T sıcaklığında tutarken, X i ısıtma, Y yi soğutma

C) Y yi T sıcaklığında tutarken, X i soğutma, Z yi ısıtma

D) X i T sıcaklığında tutarken, Y yi ve Z yi soğutma

E) X i T sıcaklığında tutarken, Y yi ve Z yi ısıtma

60. Isıca yalıtılmış kapalı bir kaba, sıcaklıkları farklı, katı haldeki K, L maddeleri birbirine dokunacak biçimde konuluyor. Başlangıçta erime sıcaklığında olan L nin, ısıl denge kurulduktan sonra tümüyle eridiği gözleniyor.

Bu süreç sonunda

I. K nin sıcaklığı artmış, L ninki değişmemiştir.

II. K nin sıcaklığı azalmış, L ninki değişmemiştir.

III. K nin sıcaklığı azalmış, L ninki artmıştır.

yargılarından hangileri doğru olabilir?

(Kaptaki havanın kütlesi önemsenmeyecektir.)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ya da II D) I ya da III E) II ya da III

61.

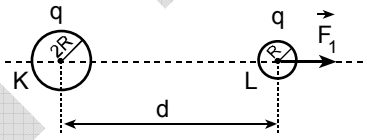

Şekil I

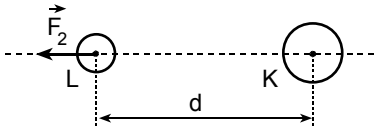

Şekil II

Şekil I deki iletken K, L kürelerinin yarıçapları sırasıyla 2R, R; elektrik yüklerinin büyüklüğü de q dur. Küreler Şekil I deki konumda tutulurken, L ye uygulanan elektriksel kuvvet $\vec{F}_1$ dir. Küreler birbirine dokundurulduktan sonra Şekil II deki konuma getirildiğinde ise L ye uygulanan elektriksel kuvvet $\vec{F}_2$ oluyor.

Buna göre, bu kuvvetlerin büyüklüklerinin $\frac{F_1}{F_2}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{1}{2}$ B) 1 C) $\frac{9}{8}$ D) $\frac{4}{3}$ E) $\frac{3}{2}$

Diğer sayfaya geçiniz.

62.

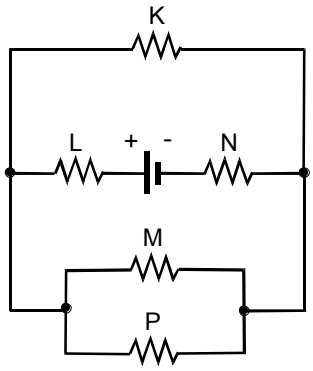

Şekildeki elektrik devresi özdeş K, L, M, N, P dirençlerinden oluşmuştur. Bu devrede K, L, M dirençlerinden sırasıyla i_K, i_L, i_M şiddetinde elektrik akımları geçiyor.

Buna göre, i_K, i_L, i_M arasındaki ilişki nedir?

(Üretecin iç direnci önemsenmeyecektir.)

A) $i_K = i_M < i_L$ B) $i_K = i_L < i_M$

C) $i_L < i_K < i_M$ D) $i_L < i_K = i_M$

E) $i_M < i_K = i_L$

63.

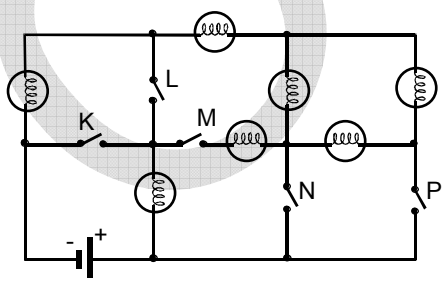

Özdeş lambalardan oluşan şekildeki devrede açık olan K, L, M, N, P anahtarlarından hangisi kapatılırsa lambaların <u>tümü</u> ışık verebilir?

A) K B) L C) M D) N E) P

64.

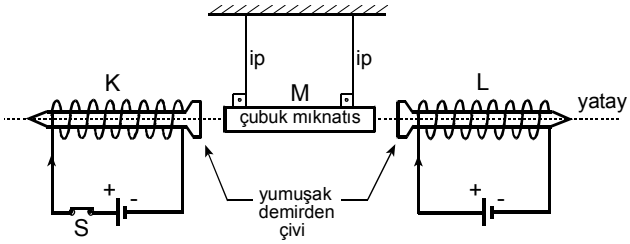

İplerle asılı M çubuk mıknatısı, hareketsiz tutulan K, L elektromıknatıslarının etkisinde, şekildeki konumda dengede kalıyor.

Buna göre, S anahtarı açılarak K den geçen akım kesildiği anda M çubuk mıknatısı

I. Hareket etmez.

II. K ye doğru harekete başlar.

III. L ye doğru harekete başlar.

yargılarından hangileri doğru olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ya da II

D) I ya da III E) II ya da III

Diğer sayfaya geçiniz.

65. Aşağıdaki olaylardan hangisi molekül ya da atomların hareketiyle açıklanamaz?

A) Benzin dolu bidonun kapağı açılınca, benzin kokusunun odanın her tarafına yayılması

B) Bardaktaki suya damlatılan mürekkebin dağılarak suya renk vermesi

C) Bacalardan çıkan gazların havaya yayılması

D) Şişe mantarının suyun yüzeyinde kalması

E) Rüzgârlı havalarda rüzgâr gülünün dönmesi

66. Bir madde, aşağıdaki özelliklerden hangisine sahipse arı madde değildir?

A) Belirli bir molekül formülünün olması

B) Tek cins atomlardan oluşması

C) Aynı cins atomlardan oluşan tek cins moleküllerden meydana gelmesi

D) Farklı cins atomlardan oluşan tek cins moleküllerden meydana gelmesi

E) Farklı cins moleküllerden, moleküller özelliklerini kaybetmeden ve aralarında belirli bir oran olmadan oluşması

67. Aşağıdaki deneylerden hangisinin sonucunda gözlenen değişim, kesinlikle, karşısında belirtilen türden değildir?

Deney	Değişimin türü
A) Bir çözelti soğutulduğunda, içinde çözünmüş olan katının kristallenmesi	Kimyasal
B) İki farklı arı sıvı oda koşullarında karıştırıldığında iki ayrı faz oluşması	Fiziksel
C) İki farklı iyonik katının sulu çözeltileri karıştırıldığında çökelme oluşması	Kimyasal
D) İki farklı sıvı karıştırıldığında gaz çıkışı olması	Kimyasal
E) Bir katı madde ısıtıldığında gaz çıkışı olması	Kimyasal

68. Cu ve Ag metallerinden oluşan bir alaşımdan alınan bir miktar örnek 0,1 mol Cu içermektedir. Bu örnek kapalı bir kapta yeterli miktarda H_2SO_4 ile tepkimeye girdiğinde kapta 0,2 mol SO_2 oluşmaktadır.

Cu ve Ag nin H_2SO_4 ile tepkimelerinin denkleştirilmiş denklemleri,

$$2Ag + 2H_2SO_4 \longrightarrow Ag_2SO_4 + 2H_2O + SO_2$$
$$Cu + 2H_2SO_4 \longrightarrow CuSO_4 + 2H_2O + SO_2$$

olduğuna göre alınan örnekteki Ag nin mol sayısı kaçtır?

A) 0,05 B) 0,10 C) 0,20 D) 0,25 E) 0,50

Diğer sayfaya geçiniz.

69.

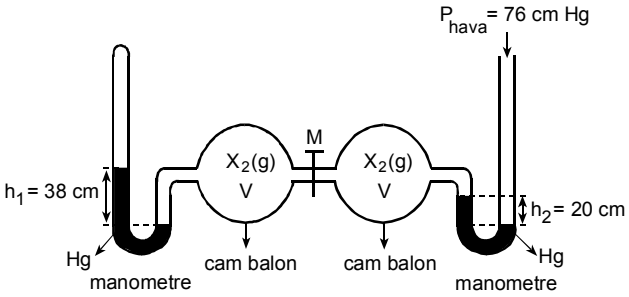

X_2 gazıyla dolu özdeş cam balonlar birbirine ve manometrelere şekildeki gibi bağlanmıştır.

Sabit sıcaklıktaki bu sistemde M musluğu açıldıktan bir süre sonra, manometrelerdeki h_1 ve h_2 değerleri kaç cm olur?

	h_1	h_2
A)	29	58
B)	67	67
C)	32	47
D)	47	29
E)	58	29

70. Bir X katısıyla hazırlanan ve aşağıda hacmi ile derişimi verilen doymamış sulu çözeltilerden hangisi, aynı koşullarda, <u>en az miktarda</u> X katısı ilavesiyle doymuş hale gelir?

	Çözelti hacmi (mL)	Çözelti derişimi (mol/L)
A)	5	1
B)	5	0,1
C)	5	0,5
D)	10	0,1
E)	10	1

71. Aşağıdaki tabloda yapısı ve sudaki çözünürlüğü verilen maddelerden <u>eşit mol sayısında</u> alınmış ve alınan maddelerin her biri, <u>eşit hacimdeki</u> suyla ayrı birer kapta karıştırılmıştır.

Madde	Yapısı	Sudaki çözünürlüğü
İyot	Moleküler	Az
Üzüm şekeri	Moleküler	Çok
Gümüş klorür	İyonik	Çok az
Sodyum klorür	İyonik	Çok
Magnezyum klorür	İyonik	Çok

Bu maddelerin hangisiyle oluşturulan karışımın elektrik iletkenliği <u>en yüksektir</u>?

A) İyot B) Üzüm şekeri

C) Gümüş klorür D) Sodyum klorür

E) Magnezyum klorür

Diğer sayfaya geçiniz.

72.

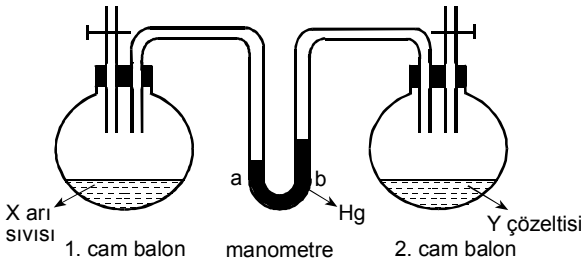

Aynı sıcaklıkta içinde aynı hacimde sıvı bulunan özdeş 1. ve 2. cam balonlar, manometreye şekildeki gibi bağlanmıştır. 1. cam balonda X arı sıvısı, 2. cam balonda ise Y çözeltisi vardır. Y çözeltisi, uçucu olmayan bir katının X arı sıvısında çözünmesiyle oluşmuştur.

Bu sistemle ilgili,

I. Cam balonlar aynı anda özdeş ısıtıcılarla eşit ve kısa bir süre ısıtılırsa manometrenin a ve b kollarındaki cıva seviyeleri eşit olur.

II. 1. cam balona, X ile tepkime vermeyen kızgın bir metal parçası atılırsa manometrenin b kolunda cıva seviyesi yükselir.

III. 2. cam balona, aynı sıcaklıkta ve çözeltiyle tepkime vermeyen bir gaz eklenirse manometrenin a kolunda cıva seviyesi yükselir.

yargılarından hangileri doğrudur?

(I., II. ve III. işlemlerin birbirinden bağımsız olarak yapıldığı kabul edilecektir.)

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

73.

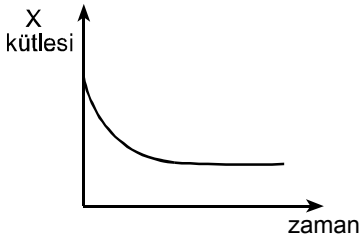

Ağzı açık bir kapta yeterli süre ısıtılan bir X maddesinin kütlesinin zamanla değişimi grafikteki gibidir.

Buna göre, X maddesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Uçucu bir sıvının suyla oluşturduğu bir çözelti

B) Havanın oksijeniyle birleşerek bileşik oluşturan bir metal

C) Birbiriyle tepkime vermeyen süblimleşen bir katıyla süblimleşmeyen iyonik bir katının karışımı

D) Birbiriyle tepkime vermeyen süblimleşen bir katının uçucu bir sıvıyla oluşturduğu bir çözelti

E) Isıtma ile tamamı iki farklı gaza dönüşen bir katı

74.

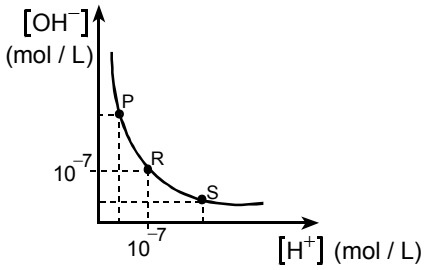

Sulu çözeltilerdeki OH^- derişiminin, H^+ derişimiyle ilişkisi grafikteki gibidir.

Bu grafiğe göre, sulu çözeltilerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) S noktasında Mg metali ile tepkimesinde H_2 gazı çıkar.

B) S noktasında kırmızı turnusol kâğıdını maviye çevirir.

C) R noktasında nötrdür.

D) P noktasında HCl ile tepkime verir.

E) P noktasında elektrik akımını iletir.

Diğer sayfaya geçiniz.

75. X, Y, Z, Q elementlerinin periyodik cetveldeki yerleri aşağıda gösterilmiştir.

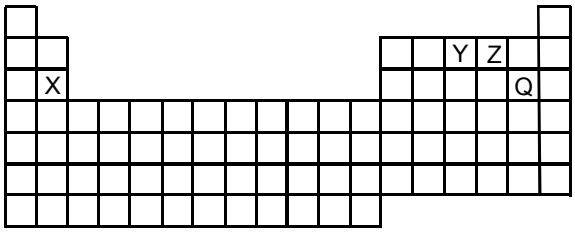

Bu element atomları birbiriyle, aşağıda formülü verilen bileşiklerden hangisini oluşturur?

A) X_2Q_3 B) X_2Z_3 C) Y_2Q_3

D) Y_2Z_3 E) Z_2Q_3

76. Aşağıda bazı element atomlarının son orbitalinin cinsi ve bu orbitaldeki elektron sayısıyla ilgili bilgiler ve bu elementlerle ilgili yargılar verilmiştir.

Verilen bilgilerden hangisinin karşısında belirtilen yargı <u>yanlıştır</u>?

	Element atomunun son orbitalinin cinsi ve bu <u>orbitaldeki elektron sayısı</u>	Elementle ilgili yargı
A)	d ; 6	Geçiş elementidir.
B)	p ; 2	Bileşiklerinde yalnız +2 değerlikli olur.
C)	p ; 5	Halojendir.
D)	2p ; 6	Atom numarası 10 dur.
E)	s ; 1	IA grubundadır.

77. Tek atomlu olan X ve Y tanecikleri, aşağıdaki koşulların hangisinde birbirinin hem izotopu hem de iyonudur?

A) Yalnız proton sayıları eşit, nötron sayıları ve elektron sayıları farklı ise

B) Yalnız nötron sayıları eşit, proton sayıları ve elektron sayıları farklı ise

C) Yalnız elektron sayıları eşit, nötron sayıları ve proton sayıları farklı ise

D) Hem proton hem de nötron sayıları eşit, elektron sayıları farklı ise

E) Hem nötron hem de elektron sayıları eşit, proton sayıları farklı ise

78. $X + \alpha \longrightarrow Y + p$

Yukarıdaki çekirdek tepkimesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) X in proton sayısı Y ninkinden 2 fazladır.

B) Y nin nötron sayısı X inkinden 4 fazladır.

C) X ile Y nin molekül kütleleri eşittir.

D) Y nin atom numarası X inkinden 1 fazladır.

E) X ile Y nin kimyasal özellikleri aynıdır.

Diğer sayfaya geçiniz.

79. Aşağıdaki tabloda I, II, III, IV olarak numaralandırılan bakteri, mantar, bitki ve hayvan hücrelerinin bazı yapısal özellikleriyle ilgili bilgiler verilmiştir.

Hücresel yapılar / Hücreler	Kloroplast	Çekirdek zarı	Hücre duvarı ya da hücre çeperi
I	Yok	Var	Var
II	Var	Var	Var
III	Yok	Var	Yok
IV	Yok	Yok	Var

Buna göre, I, II, III, IV numaralı hücrelerin ait olduğu canlılar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Bakteri	Mantar	Bitki	Hayvan
A)	I	II	IV	III
B)	I	III	II	IV
C)	III	IV	I	II
D)	IV	I	II	III
E)	IV	II	III	I

80. Hücrede gerçekleşen aşağıdaki olaylardan hangisi, enerji kullanılan bir metabolizma olayı değildir?

A) Karbondioksit difüzyonu

B) Glikozdan glikojenin oluşturulması

C) ADP nin ATP ye dönüştürülmesi

D) Klorofil taşıyan bir hücrede glikoz oluşturulması

E) Hücre zarında yıpranmış bölümlerin moleküler yapılarının yenilenmesi

81. Bitkilerde tepe tomurcuğunda üretilen oksin (büyüme hormonu), bitkinin alt bölümlerine, tepe tomurcuğunun hemen altındaki taşıma bölgesiyle iletilir. Düzenlenen bir deneyde aynı bitkiden dört taşıma bölgesi kesilerek çıkarılmıştır. Deneydeki 1. ve 3. uygulamalarda kullanılan taşıma bölgeleri, bitkideki konumunda; 2. ve 4. uygulamalarda kullanılanlar ise ters konumda olacak şekilde, aşağıdaki şemada gösterildiği gibi, oksin içeren ve oksin içermeyen iki agar bloğu arasına yerleştirilmiş ve belirtilen sonuçlar alınmıştır.

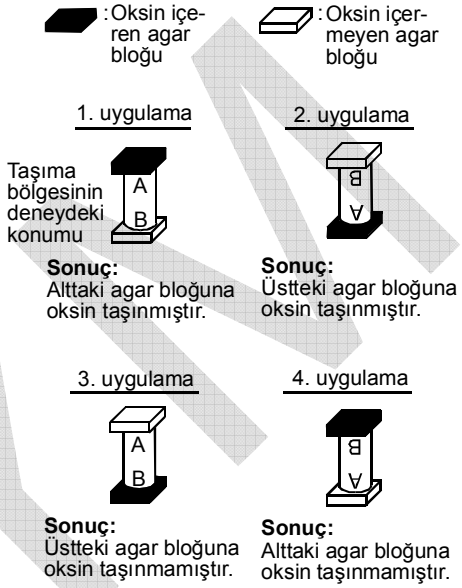

Bu uygulamalardan elde edilen sonuçlara göre,

I. Taşıma bölgesinde, oksin hormonunun iletimi tek yönlüdür.

II. Yerçekimi kuvveti, oksin hormonunun taşınmasını sağlar.

III. Taşıma yönünü belirlemede taşıma bölgesindeki hücrelerin özelliklerinin rolü vardır.

IV. Oksin hormonu bitkinin her bölgesine eşit olarak dağılır.

yargılarından hangilerine varılır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve III E) III ve IV

Diğer sayfaya geçiniz.

82.

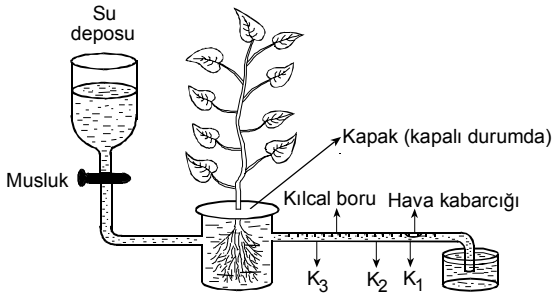

Bir bitkiyle şekildeki gibi bir deney düzeneği hazırlanmış ve düzeneğe su dolduktan sonra deponun musluğu kapatılmıştır. Deneyin başlangıcında kılcal borudaki hava kabarcığının bulunduğu K_1 noktası işaretlenmiştir. Deneye, karanlık bir ortamda başlanmış ve bir süre sonra ışıklandırılarak devam edilmiştir. Deneyde, hava kabarcığının ortamın karanlık olduğu süre sonunda K_2 noktasına kadar; ortamın ışıklandırılmasından sonraki süre sonunda ise K_3 noktasına kadar hareket ettiği görülmüştür.

Buna göre hava kabarcığının K_1 noktasından K_3 noktasına gelmesine neden olan su kaybı, bitkide gerçekleşen,

I. $K_1 - K_2$ arasında terleme,

II. $K_1 - K_3$ arasında solunum,

III. $K_2 - K_3$ arasında fotosentez

olaylarından hangileriyle açıklanır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

83. Bir hayvan hücresinde, enzim sentezi sonucunda aşağıdaki moleküllerden hangisinin miktarı artar?

A) ATP B) tRNA C) Aminoasit

D) mRNA E) Su

84. Normal olarak hücrelerde H_2O_2, katalaz enzimiyle su ve oksijene parçalanır:

$$H_2O_2 \xrightarrow{\text{Katalaz}} H_2O + 1/2\ O_2$$

Bu olayla ilgili bir deneyde, karaciğer ve havuçtan alınan doku örneklerine aşağıdaki tabloda verilen işlemler uygulandıktan sonra bu örnekler, içinde eşit miktarda H_2O_2 bulunan 12 özdeş tüpe ayrı ayrı konulmuş ve tabloda belirtilen sıcaklıklarda tutulmuştur. Belirli bir süre boyunca tüplerdeki oksijen çıkışı gözlenmiş ve tabloda belirtilen bulgular elde edilmiştir.

	Karaciğer		**Havuç**	
Uygulanan işlem	Parça parça doğranmış	Ezilerek hücreleri parçalanmış	Parça parça doğranmış	Ezilerek hücreleri parçalanmış
Kaynatıldıktan sonra oda sıcaklığına getirilmiş doku + H_2O_2	O_2 çıkışı yok	O_2 çıkışı yok	O_2 çıkışı yok	O_2 çıkışı yok
Oda sıcaklığındaki doku + H_2O_2	O_2 çıkışı var	O_2 çıkışı var	O_2 çıkışı var	O_2 çıkışı var
0°C deki doku + H_2O_2	O_2 çıkışı yok	O_2 çıkışı yok	O_2 çıkışı yok	O_2 çıkışı yok

Bu deneyin bulgularına dayanarak,

I. Enzimin belirli sıcaklıklarda işlev görmesi için bozulmamış (kaynatılmamış) olması gerekir.

II. Enzim, hücre dışında da etkisini gösterir.

III. Enzimin bulunması olayın başlaması için yeterlidir.

IV. Enzim, belirli sıcaklıkların üstünde geri dönüşümü olmayan değişime uğrar.

yargılarından hangilerine varılabilir?

A) I ve III B) II ve III C) I, II ve III

D) I, II ve IV E) II, III ve IV

Diğer sayfaya geçiniz.

85. Aşağıdaki şema, insan kulağında, ses dalgalarının beyne uyarı olarak iletimini sağlayan yapıları göstermektedir.

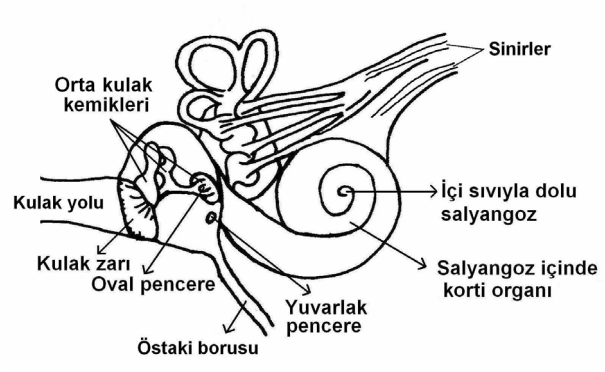

Aşağıdakilerin hangisinde, şemadaki yapılardan biri, gerçekleştirdiği işlevle birlikte verilmiştir?

A) Östaki borusu – Ses dalgalarının şiddetini artırma

B) Salyangoz – Orta kulak ile dış ortam arasında hava basıncını dengede tutma

C) Kulak zarı – Havada yayılan ses dalgalarını sıvıda yayılan dalgalara çevirme

D) Orta kulak kemikleri – Ses dalgalarının şiddetinin aynı kalmasını sağlama

E) Korti organı – Farklı frekanslardaki ses dalgalarını impulsa çevirme

86. İnsanda, karaciğerin bazı besin maddelerinin depolanması, kanın zehirli maddelerden arındırılması, homeostasisin sağlanması gibi görevleri vardır. Aşağıdaki şemada, karaciğere kan getiren ve karaciğerden kan götüren damarlar numaralanarak gösterilmiştir.

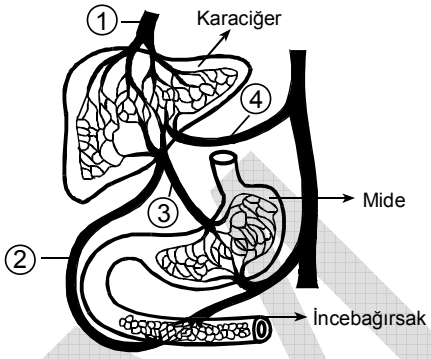

Buna göre, karaciğere kan getiren ve karaciğerden kan götüren damarlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Karaciğere kan getiren damarlar	Karaciğerden kan götüren damarlar
A)	1, 3	2, 4
B)	1, 4	2, 3
C)	1, 2, 3	4
D)	2, 3, 4	1
E)	4	1, 2, 3

87.

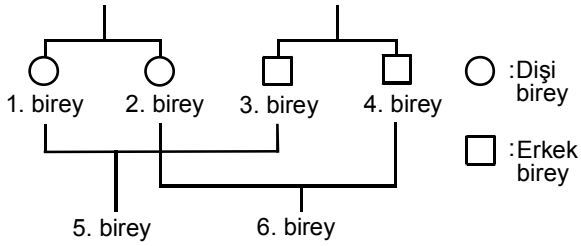

Yukarıdaki soyağacında, 1. ve 2. bireyler aynı yumurta ikizi, 3. ve 4. bireyler ayrı yumurta ikizidir.

Bu soyağacına göre,

I. 1. ve 2. bireylerin doku grupları aynıdır.

II. 3. ve 4. bireylerin kan grupları aynıdır.

III. 5. ve 6. bireylerin cinsiyetleri aynıdır.

IV. 1. bireydeki homozigot baskın özellikler 6. bireyin fenotipinde görülür.

yargılarından hangileri kesin olarak doğrudur?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) I, III ve IV E) II, III ve IV

Diğer sayfaya geçiniz.

88. Doğadaki azot döngüsünün bazı basamakları aşağıda verilmiştir:

I. Saprofit bakterilerin amonyak oluşturması

II. Denitrifikasyon bakterilerinin faaliyeti

III. Baklagil kök yumrucuklarındaki simbiyotik bakterilerin faaliyeti

Bu olayların hangi sırayla gerçekleşmesi, havadaki azotun canlı yapısına katılıp tekrar havaya dönmesini sağlar?

A) I – III – II B) II – I – III C) II – III – I

D) III – I – II E) III – II – I

89. İndikatör (gösterge) tür, çevresindeki yararlı ya da zararlı maddelerden birine karşı çok duyarlı olan canlı türü olarak tanımlanır. Örneğin, kızböceklerinin bazı türleri, sudaki gelişim dönemlerinde, ortamdaki oksijenin azalmasına çok duyarlı olduğundan, bu böceklerin bulunduğu su ortamlarının temiz ve oksijen bakımından zengin olduğu söylenebilir.

Buna göre, bir türün indikatör (gösterge) tür olması için aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olması gerekir?

A) Ekolojik toleransının (hoşgörüsünün) az olması

B) Mutasyona uğrama sıklığının yüksek olması

C) Hayat devresinin kısa olması

D) Metabolizma hızının yüksek olması

E) Populasyon büyüme hızının sınırlı olması

90. Aşağıdaki grafik, atık su boşaltılan bir akarsu ortamında, atığın boşaltıldığı atık bölgesinden iyileşme bölgesine doğru gidildikçe, oksijen ve amonyak miktarları ile bakteri ve alg populasyonlarında meydana gelen değişiklikleri göstermektedir.

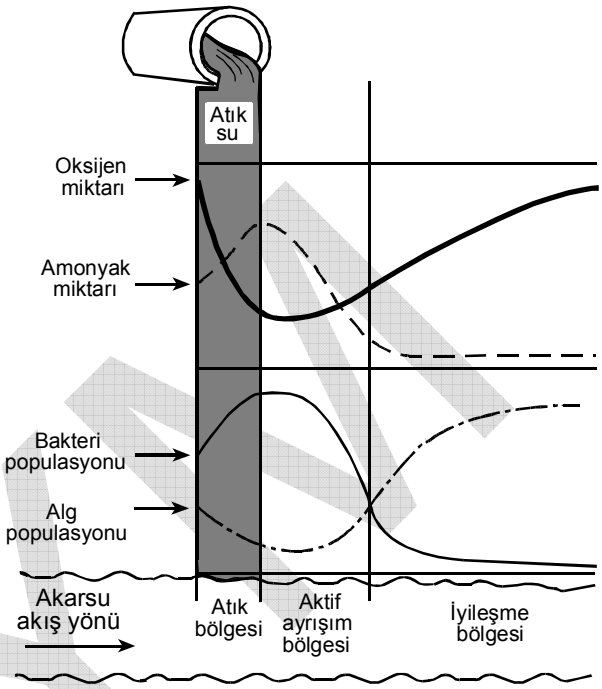

Yalnızca bu grafikteki bilgilere göre, bu akarsu ortamıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Oksijen miktarı ve bakteri populasyonu değişme eğrileri birbirine terstir.

B) Ortamda alglerin çoğalması, oksijen miktarındaki artışta rol oynar.

C) Bakteri ve alg populasyonları aynı besin maddelerini kullanır.

D) Ortama atık madde girmesi, alg populasyonunun azalmasına neden olur.

E) Amonyak miktarındaki değişmeler bakteri populasyonuyla ilgilidir.

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

19 HAZİRAN 2005 ÖĞRENCİ SEÇME SINAVI (ÖSS)
BASIN KOPYASI CEVAP ANAHTARI

SÖZEL BÖLÜM

1. D	31. D	61. A
2. C	32. E	62. E
3. E	33. C	63. C
4. B	34. B	64. E
5. A	35. A	65. E
6. E	36. E	66. C
7. D	37. D	67. B
8. B	38. C	68. D
9. A	39. B	69. B
10. C	40. A	70. A
11. D	41. D	71. E
12. A	42. C	72. B
13. B	43. B	73. A
14. C	44. A	74. D
15. E	45. E	75. E
16. C	46. B	76. B
17. B	47. A	77. C
18. D	48. D	78. A
19. E	49. B	79. C
20. A	50. A	80. D
21. C	51. D	81. A
22. B	52. A	82. A
23. A	53. D	83. B
24. E	54. E	84. D
25. D	55. C	85. A
26. C	56. D	86. B
27. B	57. E	87. E
28. A	58. B	88. E
29. C	59. C	89. C
30. B	60. B	90. D

SAYISAL BÖLÜM

1. A	31. E	61. C
2. A	32. B	62. A
3. C	33. D	63. C
4. B	34. C	64. E
5. C	35. C	65. D
6. C	36. A	66. E
7. A	37. E	67. A
8. E	38. B	68. C
9. D	39. A	69. D
10. B	40. C	70. A
11. A	41. A	71. E
12. E	42. B	72. E
13. B	43. E	73. C
14. B	44. D	74. B
15. E	45. C	75. D
16. D	46. D	76. B
17. A	47. A	77. A
18. E	48. E	78. D
19. E	49. E	79. D
20. C	50. D	80. A
21. B	51. D	81. B
22. D	52. B	82. C
23. C	53. B	83. E
24. B	54. A	84. D
25. C	55. D	85. E
26. D	56. C	86. D
27. E	57. C	87. B
28. A	58. B	88. D
29. D	59. A	89. A
30. D	60. E	90. C

ÖSYM